

BESZÁMOLÓ

Borboly Csaba Régiók Bizottságának tagjaként kifejtett tevékenységéről, 2012–2014

ÖSSZEFOGLALÓ

- I. TEVÉKENYSÉG A BIZOTTSÁG TAGJAKÉNT**
- II. ELŐIRÁNYOZOTT MÓDOSÍTÓ JAVASLATOK**
- III. RAPORTÓRI TEVÉKENYSÉG**
- IV. KOMMUNIKÁCIÓ**

I. TEVÉKENYSÉG A BIZOTTSÁG TAGJAKÉNT

Az Európai Unió helyi és regionális hatóságokat képviselő tanácsadó szervének, a Régiók Bizottságának állandó tagjává választották Borboly Csabát, Hargita Megye Tanácsának elnökét a Romániai Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége (UNCJR) szeptember 13-i ülésén. A szövetségben egyébként Borboly Csaba az alelnöki tisztséget tölti be.

– Mandátumom során igyekszem majd minél hangsúlyosabban képviselni a székelyföldi és a többi magyarok térségét az uniós testületben – nyilatkozta. – Jelenlétünk fontos nemcsak az országos, hanem a nemzetközi testületekben is.

A tanácselnök hozzátette, hogy Hargita Megye Tanácsa eddig is igyekezett erősíteni a térség nemzetközi kapcsolatait gazdasági, kulturális meg egyéb téren, és a Régiók Bizottságában való képviselet nagy lehetőséget jelent a megyei tanács nemzetközi tevékenységében.

Szakbizottsági tevékenység:

Teljes tag a Környezetvédelem, éghajlatváltozás és energiaügy (ENVE) illetve az Oktatás, ifjúság, kultúra és kutatás (EDUC) szakbizottságban, az Európai Néppárt politikai csoportjának tagjaként.

A Régiók Bizottsága plenáris ülésein való részvétel:

- 98. plenáris ülés, Régiók Bizottsága: 2012. november 29-30.
- 99. plenáris ülés, Régiók Bizottsága: 2013. január 31-február 1.
- 100. plenáris ülés, Régiók Bizottsága: 2013. április 11-12.
- 103. plenáris ülés, Régiók Bizottsága: 2013. október 7-9.
- 104. plenáris ülés, Régiók Bizottsága: 2013. november 28-29.
- 105. plenáris ülés, Régiók Bizottsága: 2014. január 30-31.
- 106. plenáris ülés, Régiók Bizottsága: 2014. április 2-3.
- 107. plenáris ülés, Régiók Bizottsága: 2014. június 25-26.
- 108. plenáris ülés, Régiók Bizottsága: 2014. október 6-7.
- 109. plenáris ülés, Régiók Bizottsága: 2014. december 3-4.

Részvétel az EDUC szakbizottság ülésein:

- 16. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2012. november 22.
- 17. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2013. február 25.
- 18. szakbizottsági ülés, Espoo, Finnország: 2013. április 25.

- 19. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2013. szeptember 16.
- 20. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2013. november 13.
- 21. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2014. április 10.
- 22. szakbizottsági ülés és konferencia *Fiatalok Európája 2014-2020* címmel, Krakkó, Lengyelország, 2014. június 12-13.; a megyeelnök javaslatára a konferencia témája a fiatalok elhelyezkedése a munkaerőpiacon volt. Az eredeti elképzelés szerint az ülés helyszíné Hargita megye lett volna, de annak ellenére, hogy ez nem került megvalósításra, a témát ő mutatta be a krakkói konferencián.
- szakbizottsági szeminárium: A kulturális és kreatív ágazatok népszerűsítése, Gabrovo, Bulgária: 2014. július 1.
- 23. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2014. szeptember 25.
- Egész életen át tartó tanulás témájában rendezett konferencia, Isztambul, Törökország: 2014. november 11., előadó
- 24. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2014. november 21.

Részvétel az ENVE szakbizottság ülésein:

- 16. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2012. december 6.
- 17. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2013. február 19.
- 18. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2013. április 24.
- 20. szakbizottsági ülés, Vilnius, Litvánia: 2013. szeptember 2.
- 21. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2013. december 5.
- 22. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2014. február 12.
- 23. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2014. április 24.
- 24. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2014. június 19.
- szakbizottsági tanulmányi út „A helyi és regionális tudásalap fejlesztése a környezetvédelem és az éghajlatváltozás terén a jobb politikai döntéshozatal érdekében”, Koppenhága, Dánia: 2014. szeptember 3.
- 25. szakbizottsági ülés és konferencia "Helyi és regionális stratégiák az éghajlatváltozásról és ezek hozzájárulása a levegő minőségének javulásához", Bologna, Olaszország: 2013. október 26-17.
- Az erőforrások hatékony felhasználása konferencia, Rakvere, Észtország, 2014. november 26, előadó
- 26. szakbizottsági ülés, Brüsszel: 2014. december 11.

Részvétel más Régiók Bizottsága által szervezett eseményeken:

- Az Európai Néppárt politikai csoportjának kihelyezett szemináriuma, Kaunas Litvánia: 2013. október 18.
- Kapcsolati csoport: Régiók Bizottsága és az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa, Párizs, Franciaország: 2013. december 9.
- Európai városok és régiók 6. csúcstalálkozója, Athén, Görögország: 2014. március 6-7.

- A Helyi és Regionális Hatóságok Kongresszusa, Strasbourg: 2014. március 26.
- Európai Parlamenti választások 2014 – a Néppárt politikai csoport helyi és regionális vezetőinek csúcstalálkozója: a gazdasági növekedés és a munkahelyek biztosítása az EU városaiban és régióiban, Poznan, Lengyelország: 2014. április 25.
- Alacsony szén, energia és környezetvédelem – Fenntartható környezetvédelmi és erőforrás gazdálkodás megoldások a és innovatív kutatások, Swansea: 2014. április 29.
- Az EPP politikai csoport kihelyezett szemináriuma – az európai ipari reneszánsz regionális és helyi perspektívái, Badajoz, Spanyolország: 2014. október 23.
- Az Európa Tanács kapcsolattartó csoportjának Kongresszusa – Évente megrendezett találkozó, Brüsszel, 2014. november 18.

A román delegáció tagja

A Régiók Bizottságában a román delegáció tagjaként fejtem ki tevékenységem, és ezennel meg szeretném köszönni a delegáció koordinatorának, Liliana Mangeacnak és a Romániai Megyei Tanácsok Országos Szövetsége tagjainak a segítségét. Abban a három hónapban amikor nem tudtam kifejteni megyei tanácselnöki tevékenységem, így a Régiók Bizottságában sem tudtam tevékenykedni, Liliana segítése elengedhetetlen volt a többi taggal való kapcsolattartásban.

Ugyanakkor meg szeretném köszönni a román delegáció tagjainak, hogy támogatták módosító javaslatomat a 2012-2014-es periódusban: Brăiloiu Ovidiu, Nica Alin Adrian, Drăghici Emil, Gâju Mariana, Oprea Emilian, Prioteasa Ion, Adomnitei Cristian Mihai, Nikolova Detelina, Falcă Gheroghe és Ciupercă Silvan, hiszen az ők támogatásuk nélkül ezek a módosító javaslatok nem kerültek volna megvitatásra plenáris ülés keretében.

A delegáció tagjaként több hasznos találkozón vettem részt, ezek közül kiemelném a delegáció 2013. november 28-án tartott találkozóját, amelyen részt vett Dacian Cioloș is, a mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős európai biztos, és többek között a 2013 utáni Közös Agrárpolitikáról és Románia szerepéről beszélgettünk, de tanácskoztunk még Dan Lucával, az Euractiv igazgatójával is, illetve Mădălina Mihalachével, az Európai

Parlament Román Információs Irodájának vezetőjével is.

Mindezek mellett a román delegáción keresztül lehetőségem volt részt venni a Régiók Bizottságának jövőjéről szóló véleményformálásban is.

A Székely terméket ismertettem az uniós mezőgazdasági biztossal – 2013. november 28-i sajtóhír:

Dacian Cioloşsal, az Európai Bizottság mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős biztosával találkoztak a Régiók Bizottságának romániai küldöttei, köztük Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke. A megyeelnök a találkozó során beszélt a Székely termék programról, és bemutatta azt az összefogást, amelynek révén több száz gazda megvásárolta és

újraindította a székelykeresztúri tejfeldolgozó üzemet. Mint kifejtette, Hargita Megye Tanácsa prioritásként kezeli a mezőgazdaság és a vidék fejlesztését, ezek fő irányait és intézkedéseit a megyére kiterjedő stratégiában rögzítették. A helyi és természetes, adalékanyagok nélküli termékek előállítását célozza a Székely termék program, valamint a Nagy-Küküllő Mezőgazdasági Szövetkezet létrehozása, amely elindította a székelykeresztúri tejgyárat, és jövedelmet biztosít közel 600 családnak. A fő cél, hogy lehetőséget biztosítsanak a kistermelőknek a fejlődésre a mezőgazdaságban és az élelmiszer-előállításban egyaránt. Borboly Csaba az ezen a területen tett legfontosabb lépésekre hívta fel a figyelmet. Elmondta, hogy jelenleg értékesítési gondokkal küzd a szövetkezet, amit önerőből próbálnak a gazdák és közbirtokosságok orvosolni, illetve támogatást kért a további fejlesztésekhez. – A keresztúri szövetkezet létrehozása és a tulajdonában levő tejfeldolgozó működtetése egyedülálló kezdeményezésnek számít Romániában, amelyet kiemelt projektként, a kistermelők összefogásának jó példájaként kellene felkarolni és támogatni – hangsúlyozta a megyeelnök.

A továbbiakban az előljáró részletesebben bemutatta a Székely termék programot, amelynek révén helyi és hagyományos termékek kerülnek a boltokba, a fogyasztókhoz. A Székely terméket a régió turisztikai kínálatával együtt népszerűsítik, jelenleg több mint 50 termelő közel 600 terméke kapta meg a védjegyet. Hargita Megye Tanácsának ebben a folyamatban közvetítő szerepe van, biztosítja a kommunikációt a termelők és a hazai, illetve külföldi kereskedelmi hálózat között.

Dacian Cioloş elmondta, hogy nagyon jónak tartja a példaértékű kezdeményezéseket, amelyek a gazdák összefogásán alapszanak, és az új KAP keretében várhatóan lesznek ezekre is kiemelt támogatási lehetőségek. Meggyőződése, hogy a mezőgazdaságban az igazi értéket az a hozzáadott érték jelenti, ami a feldolgozásból és értékesítésből keletkezik, ezért szorgalmazza, hogy ne feldolgozatlanul hagyja el a termék a térséget, a jövedelem ne máshol valósuljon meg, hanem helyben. A biztos éppen ezért kiváló kezdeményezésnek nevezte a keresztúri tejgyár beindítását és a Székely termék mozgalmat, mint mondta, tanulmányozni fogja, és akár már jövő tavasszal el fog látogatni a megyébe.

II. A SZAKBIZOTTSÁGOKBAN ÉS/VAGY PLENÁRIS ÜLÉSEKEN ELŐIRÁNYOZOTT MÓDOSÍTÓ JAVASLATOK

A 2012. szeptember – 2014. december periódusban előirányozott módosító javaslatok:

2012:

1. Innováció a fenntartható növekedésért: az európai biogazdaság – 5 módosító javaslat
2. Európai kulturális fővárosai 2020-2033 – 2 módosító javaslat

2013:

3. A 2013 utáni kohéziós politikáról szóló jogalkotási csomag – 10 módosító javaslat
4. Megújuló energia: Az Európai energiapiac egyik meghatározó tényezője – 2 módosító javaslat
5. Nagyobb szinergiák kialakítása az uniós, nemzeti és szubnacionális költségvetések között – 1 módosító javaslat
6. Intelligens városok és települések – Európai innovációs partnerség – 1 módosító javaslat
7. Sport, fogyatékoság, szabadidő – 6 módosító javaslat
8. Akcióterv a vállalkozói partnerségekre 2020 – 5 módosító javaslat
9. Az Európai Unió hulladékokkal kapcsolatos kiemelt céljainak felülvizsgálata – 8 módosító javaslat
10. A fiatalok foglalkoztatásával foglalkozó jogszabálycsomag – 5 módosító javaslat
11. Város- vidék partnerség és kormányzás – 3 módosító javaslat
12. Zöld könyv – az európai gazdaság hosszú távú finanszírozása – 5 módosító javaslat
13. Cars 2020: cselekvési terv a versenyképes és fenntartható európai gépjárműiparért – 3 módosító javaslat

2014:

1. Az európai felsőoktatás a világban: – riportőr
2. Javaslat Európai Parlamenti és Tanácsi irányelvekre a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése érdekében történő módosításról – 2 módosító javaslat
3. A mezőgazdasági termékek belső piacon és harmadik országokban történő megismertetésével és promóciójával kapcsolatos intézkedések – 2 módosító javaslat
4. A szakmai gyakorlat minőségi keretrendszere – 2 módosító javaslat
5. Az erdőket és erdőalapú ágazatot érintő új Uniós Erdőgazdálkodási Stratégia: - 2 módosító javaslat
6. Megfizethető energia mindenkinek – 4 módosító javaslat
7. Az energiaügyi állami támogatásokra vonatkozó új uniós iránymutatások. - 3 módosító javaslat
8. Európai hajléktalanügyi stratégia – 3 módosító javaslat

9. Az EU bel- és igazságügyi politikájának jövője – 1 módosító javaslat
10. A 2015 utáni Hyogói cselekvési keret: kockázatkezelés az ellenálló képesség kiépítéséért – 2 módosító javaslat
11. Éghajlat- és energiapolitikai keret a 2020–2030-as időszakra – 4 módosító javaslat
12. A nem formális és informális tanulás útján szerzett képességek és kompetenciák elismerése – 3 módosító javaslat
13. Erőfeszítések a tényleges szolidaritás előmozdítására egy valódi európai migrációs politikában – 1 módosító javaslat
14. Erőforrás-hatékony lehetőségek az építőiparban - riportőr

**Borboly Csaba az EU vidéki térségeinek érdekében foglalt állást Brüsszelben
2013. január 31.**

Brüsszelben ülésezik január 31-én és február elsején az Európai Unió egyik legfontosabb konzultatív intézménye, a Régiók Bizottsága. A csütörtöki plenáris ülés napirendjén szerepeltek többek között a „Nagyobb szinergiák kialakítása az uniós, nemzeti és szubnacionális

költségvetések között”, valamint a „Megújuló energia: az európai energiapiac egyik meghatározó tényezője” címmel tárgyalt témák, amelyekhez Borboly Csaba Hargita megyei tanácselnök is benyújtott módosítójavaslatokat, és a testület elfogadta azokat. A székelyföldi politikus egyik javaslatában az Unióban végbemenő nagyobb pénzügyi együttműködésre és egy európai kutatóhálózat létrehozásának fontosságára hívja fel a figyelmet. A tanácselnök, amint indoklásában utalt rá, a régiók közötti, elsősorban gazdasági együttműködés hatékonyabbá tételére törekszik. A javaslat szerint egyértelműsíteni kell a különböző szintű költségvetési hatóságok feladatait és hatáskörét, és átláthatóságot kell biztosítani a költségvetési folyamatokban minden kormányzási szinten.

A másik javaslat egy ártámogatási elképzelést tartalmaz: eszerint európai pénzalapot hoznának létre a megújuló energiaforrások támogatására, és pénzügyi támogatást adnának azon tagállamoknak, amelyek az energiaellátás tekintetében függetlenségre törekednek.

– A társadalmi tudatformálás az új támogatás szerves része – nyilatkozta Borboly Csaba hangsúlyozva, hogy a régióknak különösen nagy szerepet kell játszaniuk a megújuló energiaforrások mikrolétesítményeinek elindításában. Hozzátette: a megújuló energiafelhasználás elterjedése a gazdasági önfenntartás lehetőségét biztosíthatja minden közösség, illetve térség számára, ezért is fontos ennek támogatása, illetve tudatosítása. –

Régióknk egyik legfontosabb megújulóenergia-üzeme a két madarasi vízturbina, melynek létrejötte bizonyítja, hogy Romániában a társadalom egy jó része már készen áll az új energia befogadására – jegyezte meg a tanácselnök.

Elfogadta a Régiók Bizottságának szaktestülete Borboly Csaba környezetvédelmi javaslatait, 2013. szeptember 3.

Elfogadták Borboly Csaba három módosító javaslatát a Régiók Bizottsága Környezetvédelem, éghajlatváltozás és energiaügy (ENVE) szakbizottságának szeptember 2-i, hétfői vilniusi ülésén.

Hargita Megye Tanácsának elnöke, aki egy éve tagja az Európai Unió helyi és regionális hatóságokat képviselő tanácsadó szervének, Az éghajlatváltozás hatásaihoz való

alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia és a Környezetbarát infrastruktúra – Európa természeti tőkéjének növelése című dokumentumot egészítette ki javaslataival, amit a testület elfogadott. Az elsőhöz fűzött javaslat, hogy a környezettudatos gondolkodást és nevelést elsősorban az éghajlatváltozásra kell fókuszálni. Borboly Csaba fontosnak tartja, hogy a helyi és a regionális önkormányzatok felelősséget vállaljanak a környezettudatos nevelés folyamatában. A Környezetbarát infrastruktúra című dokumentum esetében a Hargita megyei elnök sürgeti az erdőtulajdonosok működőképes egyesületeinek létrehozását, mert ezek hiánya akadályozza az egységes fejlesztési tervek megvalósítását, továbbá a középületek fából való építésének támogatását, ösztönzését szorgalmazza.

Ugyanakkor a szakbizottság nem fogadta el Borboly Csabának a Zöld könyv a környezetben található műanyag hulladékokkal kapcsolatos európai stratégiáról című véleménytervezetet érintő módosító javaslatát, amely azzal egészítette ki a dokumentumot, hogy a lakosságnak tájékoztató és tudatosító kampányokat kell szervezni hulladékgazdálkodás témakörben főként azokban az EU-s tagállamokban, amelyekben a direktívákat nem teljesítik.

– Sajnálom, hogy ezt a szakbizottságbeli kollégák nem tartják fontosnak, de az októberi plenáris ülésig még lobbizok ennek érdekében, és szövetségeseiket keresek az általam javasoltak elfogadtatására – nyilatkozta a Hargita megyei előljáró.

Borboly Csaba újabb módosító javaslatokat nyújtott be a Régiók Bizottságában, 2013. szeptember 16.

Ötből három módosító javaslatot fogadott el a Régiók Bizottsága Oktatás, ifjúság és kutatás (EDUC) szakbizottsága szeptember 16-i, brüsszeli ülésén a Borboly Csaba által

előterjesztettek közül. Hargita Megye Tanácsának elnöke, aki tagja a bizottságnak, a *Sport, fogyatékoság, szabadidő* című véleménytervezethez fűzött javaslatokat.

A 10. pontban a Régiók Bizottsága egyetértését fejezi ki azzal, hogy a helyi önkormányzatok jelentőséggel bírnak a fogyatékosággal élő személyek sportjának fejlesztése terén, ezen belül a sport infrastruktúrájának és a sporttevékenységeknek az előmozdítása, illetve az ezekbe történő hosszú távú beruházások tekintetében – ezt Borboly Csaba azzal egészítette ki, hogy hangsúlyozza: projektalapokat kell biztosítani azon régiókban, ahol az iskolák és más oktatási intézmények infrastruktúrája fejletlen, és a fogyatékkal élő gyermekeknek nincs lehetőségük sportolni. A dokumentum 17. bekezdésénél a megyeelnök hozzáteszi: fontos, hogy a tájékoztató kampányok ne csak a fogyatékkal élőknek, hanem a nagyközönségnek is szóljanak, hogy segítsünk nekik megérteni, elfogadni, integrálni fogyatékkal élő társaikat, valamint hogy megtanulják, hogyan segíthetik őket. Az önkéntesek toborzására és képzésére hivatott fórumok megrendezését, illetve a hozzájárulásuk elismerését és jutalmazását célzó intézkedések fontolóra vételét szorgalmazó 19. passzust a megyeelnök azzal egészíti ki, hogy fel kell hívni a figyelmet az önkéntes munka fontosságára.

Mindkét elutasított módosító javaslat a nemzeti kisebbségekre vonatkozott. A véleménytervezet 20. pontja arra hívja fel a figyelmet, hogy a népesség egyes csoportjai kettős vagy hármás diszkriminációnak vannak kitéve, mégpedig azok a személyek, akik többszörös fogyatékosággal élnek, bevándorlók vagy a homofóbiához, illetve a nemhez köthető társadalmi kirekesztés áldozatai; a felsorolást Borboly Csaba a kisebbségekhez tartozó személyekkel egészítette ki. A megyeelnök 31. ponthoz fűzött javaslata szerint a Régiók Bizottsága elismeri, hogy nagyon fontos a kisebbséghez tartozó szellemi fogyatékosággal élők anyanyelvű oktatásának biztosítása, mivel rendkívül nehéz integrálni őket egy olyan nyelvet használva, amely számukra ismeretlen vagy fogyatékoságuk miatt igen nehezen megtanulható.

– Az Európai Néppárt tagjai sorra leszavazzák a nemzeti kisebbségekre vonatkozó javaslataimat, és ez már a sokadik eset mandátumom egy éve alatt. Kérni fogom az RMDSZ elnökét, egyeztessen a saját politikai csoportunkkal, hiszen ha ennyi elutasítást kapnak e kisebbségvédelmi javaslatok, hosszú távon számos lehetőségtől elesik a romániai magyarság, hiszen azok az európai jogba foglalnának számunkra kedvező, esélyt biztosító tételeket – nyilatkozta Borboly Csaba.

A megyei tanács elnöke javaslatára egyébként a szakbizottság jövő évi első, Krakkóba kihelyezett ülését a Borboly Csaba által javasolt témával tartja, a fiatalok munkaerő-piaci elhelyezkedésének problémáját járva körül *Fiatalok Európája 2014–2020* címmel. A megyeelnök eredetileg egy Hargita megyei kihelyezett ülés megszervezését javasolta a szakbizottság figyelmébe a fiatalok szakmai továbbképzéséről, és ebből kiindulva szervezik meg a krakkói ülést, felkérve Borboly Csabát előadónak.

Régiók Bizottsága: elfogadták Borboly Csaba módosító javaslatait, 2013. október 9.

A Régiók Bizottságának európai néppárti (EPP) frakciója október 8-i, brüsszeli ülésén elfogadta Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsa elnökének összesen 18 módosító javaslatát a bizottság véleménytervezeteihez. Ezeket a szövegváltoztatokat a plénum is megszavazta keddi és szerdai ülésén.

A Hargita megyei előjáró a Vállalkozás 2020 cselekvési terv, a Város–vidéki partnerség és kormányzás, a Cars 2020: Cselekvési terv a versenyképes és fenntartható európai gépjárműiparért, a Zöld könyv – Az európai gazdaság hosszú távú finanszírozása, valamint a Palagáz- és olaj, valamint a tömött kőzetekben lévő földgáz és kőolaj (nem hagyományos szénhidrogének) a helyi és regionális önkormányzatok szemszögéből című véleménytervezetekhez nyújtotta be módosításait. A javaslatok szerint az Európai Unió szintjén tovább kell ösztönözni a város- és vidékpolitikák összehangolását, továbbá arra bátorítják a regionális, megyei és más középszintű területi egységek önkormányzatait és közigazgatási struktúráit, hogy vállaljanak szerepet a város-vidék partnerségi rendszerek kiépítésében, illetve konszolidálásában.

A módosított véleménytervezet rámutat a gépjárműpark előregedésére, ami főként az EU keleti országaira jellemző, ennek okai az olcsóbb, használt autókereskedésre, az új autó ára és a nettó átlagbér közötti kapcsolatra, illetve a csökkenő életszínvonalra vezethető vissza, ezért a módosító javaslat megfogalmazója szükségesnek tartja a már Romániában bevezetett roncsautóprogram újragondolását, bevezetésének ösztönzését több más országban, egységes keretszabályok kidolgozását, illetve finanszírozási módjának megtalálását.

Ezenkívül, a módosítás szerint, a Régiók Bizottsága megállapítja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok képesek olyan oktatási programok elindítására, amelyek fokozzák a fiatalok vállalkozó képességét olyan üzleti területeken, amelyek jellemzőek az adott térségre, hozzájárulva az adott gazdasági terület és a régió fejlődéséhez. A megyeelnök indoklásában úgy fogalmaz: a fiatalokat elsősorban olyan területeken lehet vállalkozásra ösztönözni, amelyekkel naponta találkoznak, vagy talán a háztartásban is foglalkoznak, ezért főként arra kell őket ösztönözni, hogy lássanak lehetőséget a napi tevékenységekben is, vegyék észre a munkájuk értékét, azt, hogy a vidéki lakosság helyi hagyományaiban, kézművességében vállalkozói potenciál rejlik, egy-egy kihalt mesterség újratanulása piacot is teremt. Ugyanakkor rámutat arra, hogy anyagi beruházásokra van szükségük a kis- és középvállalkozóknak a környezetbarát tevékenység folytatásához, ami számos régióban finanszírozási problémákat vethet fel, mivel több, gazdaságilag elmaradt régióban a

környezetbarát tevékenység folytatásához szükséges technológia szinte elérhetetlen, a vállalkozások pedig saját erőből képtelenek megvalósítani, így külső forrásokra van szükségük.

A Zöld könyvben a Hargita megyei elnök kiegészítése szerint a helyi vonatkozású beruházások esetében, különösen ami az energetikai és környezeti szektort illeti, olyan beruházási konstrukciókat kell létrehozni, ahol a helyi és regionális közösség nem csupán fogyasztóként, hanem finanszírozóként is megjelenhet. A Palagáz- és olaj... című dokumentumban Borboly Csaba módosítása nyomán a Régiók Bizottsága azt is javasolja, hogy a nem hagyományos szénhidrogénekkal kapcsolatos tevékenységek lakossággal való megismertetését olyan helyi és nem helyi szakértőkből álló csoport végezze, amely – a helyi környezeti és gazdasági jellegzetességek ismeretében – objektív rálátást nyújt a kitermelés összes szakaszára, annak gazdasági hozadékaira és környezeti, szociális kockázataira egyaránt. Borboly Csaba úgy véli, a helyi lakosság halmozottan érintett a kitermelés minden szakaszában, ezért álláspontjának a megismerése a kérdésben elengedhetetlen, ahhoz azonban, hogy érdemben tudják véleményüket megfogalmazni, fontos, hogy objektív, a helyi sajátosságokat ismerő szakemberektől szerezzék információikat az eljárás folyamatáról, kockázatairól, hozadékaikról.

EPP-nyilatkozat az európai energiabiztonságról, 2013. október 18.

Az energiabiztonság az európai, illetve EU-s energiapiacra, valamint a helyi és regionális hatóságok ebben játszott szerepe – ez volt a témája annak az ülésnek, amelyet a Régiók Bizottsága európai néppárti frakciója tartott a litvániai Kaunasban október 18-án. A résztvevők tárgyaltak a fenntartható energiaellátás és a megfizethető energiaárak biztosításának szükségességéről, egy közös európai energiapiac megteremtéséről, továbbá megvitatták az európai államok elektromos és gázhálózatok összekapcsolásának lehetőségeit.

Az ülésen részt vett Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke is, aki a téma kapcsán tett nyilatkozatában az alternatív energiaforrások szükségességét hangsúlyozta.

– Európának és így szűkebb régióknak is komoly lépéseket kell tennie az energiabiztonság megteremtése érdekében, ezért fontos számba venni az újrahasznosítható energia előállításának lehetőségeit. Cselekednünk kell, még akkor is, ha nehéz, fájó intézkedésekre van szükség, hiszen a jelenlegi energiafüggőség hosszú távon fenntarthatatlan, más források után kell néznünk – összegzett a megyeelnök.

A néppárti frakció tagjai végezetül elfogadtak egy nyilatkozatot Európai energiabiztonság címmel, amely kimondja, hogy mivel nincs egységes uniós energiapiac, emiatt magasak az energiaárak a lakosság, a közszolgáltatók és az ipar számára egyaránt, ami tovább ront a jelenlegi válsághelyzeten. Éppen ezért sürgős az európai hálózatok összekapcsolása és a közös energiapiac megteremtése, aminek érdekében a tagországok szolidaritása és gazdasági versenyképességének növelése szükséges.

Unió finanszírozást kért Borboly Csaba a helyi közösségi munkákra, 2013. december 9.

A helyi közösségi munkák európai uniós finanszírozását, valamint a Moldovai Köztársaság felzárkózásának minden eszközzel való támogatását szorgalmazta Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke december 9-én Párizsban, a Régiók Bizottsága és az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa közti találkozáson. Mint felszólalásában kifejtette, a közösségi munkában, például kalákában megvalósuló beruházások, fejlesztések támogatást érdemelnek, mivel főleg válság idején a helyi közösségek nagyobb erőfeszítést tesznek problémáik megoldására, ezért bátorítani kell őket finanszírozással.

– A helyi erőfeszítések nagyban hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez, ami az Európai Unió 2020-as stratégiájának is fő célja – jelentette ki a megyeelnök.

A Moldovai Köztársasággal való együttműködést célzó tárgyalásokat a Keleti Partnerség együttműködési programban kiemelten, minden rendelkezésre álló eszközzel támogatni kell, véli Borboly Csaba, aki hivatkozott a vilniusi nyilatkozatra, amelyet a Keleti Partnerség csúcstalálkozóján fogadtak el az Európai Unió és kelet-európai országok, köztük Moldova és Ukrajna képviselői 2013. november 28–29-én, és amelyben megerősítik ezen együttműködés iránti elkötelezettségüket. A Hargita megyei előjáró mint a Régiók Bizottságának riportőre külön értékelte, hogy a dokumentum nagy fontosságot tulajdonít az európai felsőoktatás kérdéskörének, továbbá reményét fejezte ki, hogy a nehézségek ellenére tovább fejlődnek az EU és Ukrajna közti kapcsolatok.

Az ülésen Borboly Csaba után felszólalt Oleksiy Goncharenko, az ukrain Odessza Regionális Tanácsának alelnöke, aki üdvözölte a megyeelnök szavait, és elmondta, hogy Ukrajnában egyre erősebbé válik a civil társadalom, ami jót jelent egész Kelet-Európa számára.

Az Európa Tanács párizsi épületében tartott találkozó napirendjén szerepelt többek között az európai többszintű kormányzás és decentralizáció, a szomszédságpolitika, a határon átívelő együttműködések, valamint a Keleti Partnerség program is.

A megfizethető energiáról tárgyalt a Régiók Bizottsága környezetvédelemért és energiaügyért felelős szakbizottsága, 2014. február 12.

A Régiók Bizottsága Környezetvédelem, éghajlatváltozás és energiaügy (ENVE) szakbizottságának ülésén vett részt Brüsszelben február 12-én Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, a Régiók Bizottságának állandó tagja. A megyeelnök több módosító javaslatot tett az energiaügyi állami támogatásokra vonatkozó új uniós iránymutatásokra, a

mindenki számára megfizethető energiára vonatkozóan, illetve a csomagolási hulladékok csökkentése érdekében, amelyekről a szerdai ülésen szavazott a testület.

A biológiai úton lebomló műanyag tasakok használata, újrafelhasználása egyéni döntés, a környezettudatos magatartás kérdése, amelynek kialakításában az oktatási intézményeknek fontos rendeltetésük van. Éppen ezért hangsúlyozni kell szerepüket a gyerekek felelős viselkedésében, környezettudatos magatartásának kialakításában – fogalmazott Borboly Csaba, akinek módosító javaslatát elfogadta a testület.

Adottságaik alapján a régiók célzott forrásokhoz kell jussanak, továbbá a környezetvédelem és hatékony energiafelhasználás érdekében tett konkrét lépések mellett elengedhetetlen a lakosság környezettudatos nevelése. A sokféle energiaszolgáltató jelenléte az energia termelésének és fogyasztásának folytonosságát jelenti, ugyanakkor hatékony termelésre, illetve a technológiai innovációra ösztönzi a termelőt – véleményez módosító javaslatában Borboly Csaba.

– A szakbizottság által tárgyalt vélemények kapcsán fontos hangsúlyozni, hogy egy megawattos teljesítményig az unió támogatja a helyi energiatermelő beruházásokat Európa energiafüggőségének felszámolása érdekében. Helyi kezdeményezések és összefogások révén ösztönözni kell a közösségeket az ilyen beruházásokra. Az egyre több kistermelő jelenléte és a támogatásuk szükséges ahhoz, hogy Európa-szinten fel tudják venni a harcot az oligarchiákkal és a különböző érdekek érvényesülésével – foglalta össze az elöljáró.

Az előregedett erőműpark hatékonyságának növelése uniós támogatás révén az energiahatékonyság javítása mellett az energiafüggőség csökkentését is eredményezné. A védelemre szoruló fogyasztók terheinek csökkentése és a lakosság tudatos energiahasználatra való ösztönzése a tanácsadás mellett konkrét támogatási intézkedések megvalósításával lehet sikeres, mint a távfűtési rendszerek fűtéstechnikájának korszerűsítése, az épületek szigetelésének javítása. Mind háztartási, mind pedig térség és régió szintjén, a saját fogyasztást kielégítő megújuló energiák alkalmazása csökkenti a kiszolgáltató energetikai helyzetet. A helyi energiaforrások hasznélvezői a helyi fogyasztók kell legyenek, akár olcsóbban hozzájutva a szükséges energiához – véleményezett Borboly Csaba.

A hagyományos helyi termékek értékesítése mellett foglalt állást Borboly Csaba, 2014. április 2.

Kezeljék kiemelt figyelemmel azokat a mezőgazdasági termékeket, amelyeket hagyományos alkotóelemekből és az adott régióra jellemző feldolgozási eljárással állítanak elő, áll Borboly Csaba módosító javaslatában, amelyet április 2-i 106. plenáris ülésén fogadott el a Régiók Bizottsága Brüsszelben. Hargita Megye Tanácsának elnöke a Régiók Bizottsága tagjaként módosító javaslatait a mezőgazdasági termékek belső piacon és harmadik országokban történő megismertetésével és népszerűsítésével kapcsolatos intézkedések témakörökben nyújtotta be.

A közönséges agrártermékekhez képest a hagyományos módon előállított termékek környezeti, egészségügyi, közösségi, kulturális és foglalkoztatottságra gyakorolt kedvező hatása jelentősebb, hozzáadott értéket hordoznak. Közvetlen hatásuk a helyi, regionális élelmiszergazdaságra egyértelműen kimutatható. Ebből adódóan, belső piacon és a harmadik országokban történő megismertetésükre külön figyelmet kellene fordítani, indokolta meg módosító javaslatát Borboly Csaba, mivel úgy vélte, a Régiók Bizottsága agrártermékekkel kapcsolatos véleménytervezete nem szentel elég figyelmet a speciális eljárással, hagyományos módon előállított mezőgazdasági termékeknek.

A tájspecifikus, hagyományos termékek belső piaci népszerűsítése nagyban segítené az európai termelőket a piacok globalizációjából adódó kihívások leküzdésében, versenyképességük megőrzésében. Hargita megyében is a nagy áruházláncok kiszorítják a kis termelőket a piacról, számos helyi termelő küzd a fennmaradás érdekében, mivel a vásárlók előnyben részesítik az ezekben található, sorozatgyártott és valamivel olcsóbb termékeket a helyben elkészített, jó minőségű termékekkel szemben. Ezért Borboly Csaba azt javasolta, hogy a biogazdálkodásban előállított termékek mellett a tájjellegű gazdálkodásban készített, elismert minőségrendszerekbe tartozó agrártermékek belső népszerűsítését is támogassák annak érdekében, hogy az európai termelők meg tudják őrizni versenyképességüket a nagy üzletláncokkal szemben.

A helyi termelők felkarolására és segítésére irányul a Hargita Megye Tanácsa által indított székely termék mozgalom, amelynek keretében több székelyföldi településen havonta megtartják a hagyományos és helyi termékek vásárát, helyet biztosítva a termelőknek portékáik bemutatására és árusítására, és lehetőséget teremtve a lakosságnak, hogy hozzáférjen az egészséges élelmiszerhez.

Hargita Megye Tanácsa tettekkkel is kiáll a székely termékek és más értékeink mellett, ezt bizonyítja az is, hogy nemrég jogerősen pert nyert a fogyasztóvédelmi hivatallal szemben a tavaly februári feljelentés kapcsán. - Szükség van arra, hogy európai uniós szinten is odafigyeljenek a helyi termelőkre és termékeikre, illetve tevékenységüknek a jogszabályok teret engedjenek – mondta Borboly Csaba.

A nemzeti kisebbségért is lehet lobbizni Brüsszelben, 2013. április 3.

Elfogadta Borboly Csaba kisebbségvédelmi javaslatait az Európai Néppárt (EPP) április 2-i brüsszeli ülésén, a csoport állásponttervezetébe belefoglalta az ukrajnai kisebbségek ügyét, nyelvüknek védelmét. Hargita Megye Tanácsának elnöke, aki a Régiók Bizottságában az EPP tagja, továbbá felolvasta a Moldovai Helyi Hatóságok

Kongresszusa elnökének levelét. Borboly Csaba javaslatát az EPP dokumentumában április 3-i plenáris ülésén a Régiók Bizottsága is megszavazta.

A megyeelnök felszólalásában két témakört érintett: a jelenleg Ukrajnában kialakult válságos helyzetet és a regionális nyelvi törvény visszavonásával teremtett helyzetet. Azt kérte, Európa figyeljen oda az etnikai és nyelvi kisebbségek jogaira, hiszen nem elfogadható, hogy nagyszámú kisebbségek jogait nem veszik figyelembe, és kiemelte az ukrain oroszok, magyarok, románok, lengyelek helyzetét. Ezt az Európai Néppárt belefoglalta állásponttervezetébe, mely a Régiók Bizottsága Ukrajnáról szóló keretállásfoglalásának része lett. A dokumentum megfogalmazza, hogy Ukrajna jövőjéről az ukrán állampolgárok dönthetnek, anélkül, hogy külső hatást gyakorolnának rájuk. Továbbá felhívja az ukrán kormány figyelmét, hogy tartsa tiszteletben az ott élő kisebbségek jogait az emberi jogok európai egyezménye, a Helsinki Záróokmány és a Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája értelmében.

A megyeelnök felolvasta a moldovai hatóságok üzenetét

A Régiók Bizottsága által elfogadott dokumentum támogatja a Moldovai Köztársaság európai uniós csatlakozási folyamatainak gyorsítását, hiszen az Ukrajnában kialakult helyzet miatt, valamint a kelet-európai régió biztonsága érdekében, az országot az Európai Unió fele kell húzni, nem pedig taszítani – ezért fontos a mielőbbi csatlakozása. A Moldova és az Európai Unió közötti társulási szerződés jelent garanciát a régiók biztonságára – hangsúlyozta Hargita Megye Tanácsának elnöke.

A csatlakozás gyorsítását kéri a Moldovai Helyi Hatóságok Kongresszusának elnöke is levelében, amelyet Borboly Csaba a Romániai Megyei Tanácsok Országos Szövetsége alelnökeként továbbította az EPP-frakciónak.

Továbbá azt akarják, hogy az Európai Unió ellenőrizze a Moldovai Köztársaság kormányával együtt a decentralizációs folyamat megvalósulását és a helyi autonómia érvényesülését. A kongresszus fontosnak tartja fejlesztési programok kidolgozását a moldovai helyi és regionális önkormányzatok, valamint a tagállamok és a regionális önkormányzatok között a Régiók Bizottságának égisze alatt. Ehhez az első lépés egy együttműködési megállapodás a kongresszus és a Régiók Bizottsága között, valamint egy közös cselekvési terv kidolgozása – ismertette a moldovaiak álláspontját Borboly Csaba.

A hegyvidéki települések érdekében nyújtott be javaslatot Borboly Csaba, 2014. június 26.

A hegyvidéki katasztrófák kezelését végző intézmények számára erőforrások nyújtását szorgalmazta Borboly Csaba abban a módosító javaslatában, amelyet a Régiók Bizottsága (RB) véleménytervezetéhez nyújtott be a testület június 26-i, brüsszeli plenáris ülésén, és el is fogadták azt. Hargita Megye Tanácsának elnöke módosítása szerint az RB a *NAT-V-042 – A 2015 utáni hyogói cselekvési keret* című dokumentumában „felhívja a figyelmet a nehezen megközelíthető hegyvidéki területekre is, amelyek esetében földcsuszamlások, bozót- és erdőtüzek, télen a nagy mennyiségű lehullott csapadék veszélyeztetik az ott levő települések

lakosait, még inkább elszigetelve őket a külvilágtól. Ezeken a területeken katasztrófa esetén csak speciális eszközökkel valósítható meg a mentés vagy az ellátás. Javasolja tehát a erőforrások nyújtását a hegyvidéki katasztrófák kezelését végző intézmények számára, speciális mentési és ellátási technológiák beszerzésére.” A megyeelnök indoklásában kifejti, hogy a hegyvidéki területeken számos olyan település van, amelyet nehezen lehet megközelíteni, esetenként egyetlen úton vagy erdei ösvényeken, és ezek a települések teljesen elszigetelődnek természeti katasztrófák, főként földcsuszamlás vagy túlzott havazás esetén. Szokványos járművekkel megközelíthetetlené válnak az erdők sűrűsége, a meredek és csúszós talaj miatt, illetve a gyalogos megközelítés is rendkívül nehéz és veszélyes lehet, éppen ezért képzett hegyimentőkre, illetve eszközökre van szükség, hogy az ilyen helyzetekben biztosítani lehessen a szükséges élelmiszerrel, ivóvízzel történő ellátást vagy a katasztrófa sújtotta övezetből való kimenekítést.

Borboly Csaba másik módosítása, ugyanennél a véleménytervezetnél, a folyók menti települések védelmére irányul, illetve olyan helységek védelmére, amelyeken periodikusan fordulnak elő természeti katasztrófák. „Tagállami szinten van szükség intézkedésekre annak érdekében, hogy ne csupán a helyreállítási munkálatok legyenek finanszírozva, hanem a jövőbeni védekezés költségei is” – fogalmaz az előljáró. Ezt azzal indokolja, hogy a folyók mentén, az alacsonyabb területeken majdnem minden évben problémát jelentenek a tavaszi hóolvadás vagy az erős esőzések okozta árvizek, és a katasztrófa után, bár megtörténik a helyreállítás, a munkálatok gyakran csak erre korlátozódnak, annak ellenére, hogy rendkívül fontos lenne a jövőbeni védekezésre is gondolni és akár a helyreállítást úgy elvégezni, hogy a jövőbeni potenciális katasztrófa hatásai csökkenthetők vagy kivédhetőek legyenek.

Az RB szorosabb kapcsolatot szorgalmaz az uniós intézmények és a polgárok között

Az európai parlamenti választásokat követően és az Európai Bizottság (EB) új hivatali időszakát megelőzően az RB elvárásokat és javaslatokat terjesztett elő az Európai Unió új jogalkotási időszakára vonatkozóan. Az állásfoglalásban – amelyet a június 25–26-án Brüsszelben tartott plenáris ülés második napján fogadtak el – a testület kéri, hogy „az EB szorosabban működjön együtt az RB-vel egy ténylegesen decentralizált kommunikációs politika megvalósításában regionális és helyi szinten, főként a tagállamokban működő képviselőin keresztül”. Továbbá szorosabb együttműködést szorgalmaz az Európai Bizottsággal a jogalkotást megelőző szakaszban, arra invitálja az Európai Parlamentet, hogy mélyítse el az együttműködést a jogalkotási folyamatban, és szorgalmazza, hogy az Európai Tanács tovább erősítse az együttműködést az RB-vel azokon a területeken, amelyek alapvetően fontosak a helyi és regionális önkormányzatok számára. Ez Borboly Csaba szerint azt jelenti, hogy az RB inkább foglalkozna konkrét ügyekkel, mint az Európai Parlament, amely sokszor rossz döntéseket hoz, a helyi és térségi realitásoktól elrugaszkodva.

– Sajnos az emberek joggal érzik úgy, hogy az Európai Unió az őket érintő napi problémákkal egyre kevesebbet foglalkozik, és ha igen, a többség számára elvontan. Az uniós döntések tehát nem a napi valóságot és igényeket követik. Ebből a szempontból jelentős változás

állhat be, ha megvalósulnak az RB állásfoglalásában foglaltak – nyilatkozta Hargita Megye Tanácsának elnöke, aki reméli, hogy a mostani döntés nyomán egyre inkább a konkrét cselekvésekre helyeződik a hangsúly az Európai Unió szintjén.

Hargita megyei energiapolitikai javaslatokat tárgyal a Régiók Bizottsága, 2014. október 7.

„A hatékonyságnövelés egyik fő útja – az energiahatékony új lakások építése mellett – az épületek rehabilitációja kell, hogy legyen”, ugyanakkor „az új, elérhető, megfizethető, költséghatékony épületekbe történő beruházást is támogatni kell” – fogalmaz a Régiók Bizottsága (RB) *Éghajlat- és energiapolitikai keret a 2020–2030-as időszakra* című véleménytervezetéhez benyújtott módosító javaslatában Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, a testület raportőreként. A javaslatot az október 8-i, brüsszeli plenáris ülésen szavazásra bocsátják. A megyeelnök szerint „ezeknek a kérdéseknek az eldöntésében nem üdvös egységes nézőpont alkalmazása”, a konkrét kérdésekben releváns döntések a regionális és helyi önkormányzatok szintjén hozhatók. Az elöljáró ezzel kapcsolatban azt nyilatkozta, javaslatának célja, hogy kedvező jogi szabályozások szülessenek a hagyományos, illetve fából való építkezés vonatkozásában, és ennek nyomán Hargita Megye Tanácsa Modern Székely Ház programjára akár uniós támogatást szerezhessenek mint „új, elérhető, megfizethető, költséghatékony épületekbe történő” beruházásra.

Borboly Csaba elfogadott módosító javaslatai között található az is, amely szerint az *Intelligens városok és települések* elnevezésű kezdeményezés biztosította lehetőségeket meg kell nyitni a kisvárosi és vidéki szereplők számára is. Indoklásában fontosnak nevezi, hogy a helyi szintre vonatkozó uniós kezdeményezések biztosította lehetőségeket a kisvárosi és a vidéki szereplők is elérhessék.

Uniós „utóélete” van Hargita Megye Tanácsa SEEMIG projektjének, 2014. december 4.

Olyan adatbázis létrehozását javasolta Borboly Csaba a Régiók Bizottságában, amely nyomon követi a migrációs folyamatokat a tagországok között. Hargita Megye Tanácsa elnökének a bizottság december 4-i, brüsszeli plenáris ülésén előterjesztett módosító javaslatát a testület megszavazta.

Az Európai Parlament épületében tartott ülésen elfogadott módosító javaslatot a székelyföldi elöljáró a Régiók Bizottsága *Erőfeszítések a tényleges szolidaritás előmozdítására egy valódi európai migrációs politikában* című jelentéséhez nyújtotta be. Kifejtette, egy ilyen adatbázis megkönnyíti a helyi és a regionális önkormányzatok munkáját, lehetővé teszi számukra, hogy gyorsan és hatékonyan tudjanak reagálni és beavatkozni családi, szociális, igazságszolgáltatási és adminisztratív problémák esetén. Bemutatta a Hargita Megye Tanácsa által lebonyolított SEEMIG (A migráció és a migrációs hatások kezelése Délkelet-Európában; South Eastern Europe – Managing Migration and its Effects in South-East Europe) nevű, európai uniós finanszírozású projektet, ennek alapján szavazott a bizottság. A pályázat részeként Hargita Megye Tanácsa által készített felmérés kimutatta, hogy a megkérdezett középiskolások több mint 40 százaléka szívesebben vállalna külföldön munkát tanulmányai

folytatása helyett, mert szerintük itthon sokkal nehezebb elhelyezkedni, és a legkedveltebb külföldi célpontok közé tartozik Németország, Magyarország és Anglia. Interaktív online térkép is készült (lásd: <http://migracio.hargitamegye.ro/>), azon regisztrálva a fiatalok megjelölhetik, hol tartózkodnak életvitelszerűen.

– Jelenleg a fiatalok elvándorlása jelenti Románia legnagyobb problémáját, ezen belül pedig a Székelyföldét – hangsúlyozta Borboly Csaba. Hozzátette: komoly eredményként könyveli el, hogy a most zárult kétéves Hargita megyei projektnek utóélete van uniós szinten, és a benne felvetett problémák megoldási javaslatai bekerülnek az uniós jogrendbe.

A megyeelnök az ülés után megköszönte a jelen lévő Dobos Erika SEEMIG-projektmenedzsernek, a megyei tanács elemzőcsoportja vezetőjének, hogy hasznos szakmai anyagokat készített, amelyek alapján az uniós jogrend támogatni fogja a helyi és megyei önkormányzatokat abban, hogy hatékony döntéseket hozzanak a migrációs folyamatok kezelésére. Dobos Erika elmondta, hogy a Régiók Bizottsága által elfogadott javaslat egy első, megalapozó lépés lehet az adatállományok minőségének javítása érdekében, a SEEMIG egyik fő célja pedig egy egységes európai adatállomány létrehozása.

– Egy komplex adatbázis elkészítésével képet kapnánk a Hargita megyéből emigrált személyekről, és ennek nyomán célzottan indíthatnánk különféle programokat a hazavonzásukra. Ha tudnánk, a fiataljaink közül ki mely részén dolgozik a világnak, akár egyénre szabott javaslatokkal is megpróbálhatnánk hazacsábítani őket. Az első lépéseket megtettük az interaktív térképpel, és ha sikerül folytatni az elképzeléseink megvalósítását, akkor egyre több Hargita megyei fiatal költözhet haza – nyilatkozta Dobos Erika.

Javaslatok a szakoktatás fellendítésére

A megyeelnöknek *A nem formális és informális tanulás útján szerzett képességek és kompetenciák elismerése* című jelentéshez készült módosító javaslatát is elfogadták, amely a szakoktatás fejlesztését célozza. A javaslat szerint a formális és a nem formális vagy informális úton szerzett tudás és kompetenciák szempontjából egyaránt fontosak azok az együttműködések, amelyek az oktatási intézmények és a munkaerő-piaci szereplők között jönnek létre, hiszen a cél elsősorban az, hogy a képzési struktúrákban részt vevők minél használhatóbb és minél inkább gyakorlatba ültethető ismeretekhez, kompetenciákhoz jussanak, kiemelve a transzverzális készségek jelentőségét. A szövegrész kitér arra, hogy az oktatási intézmények és a vállalatok részéről nyitottságra van szükség annak érdekében, hogy a nem formális és informális tanulás elismerése megfelelően hatékony legyen. „A szereplőknek nem szabad elfogultnak lenniük akkor, amikor egy neves diplomát vagy egy sokkal jobb, nem formális és informális úton szerzett kompetenciát felmutató személy közül kell választaniuk. Ez sok helyen paradigmaváltással jár, tekintve a bürokráciát és a papírformához való kötöttséget” – fogalmaz javaslatában Borboly Csaba.

III. RAPORTÓRI TEVÉKENYSÉG

III.a Az európai felsőoktatás a világban

1. EDUC szakbizottsági ülés, 2013. szeptember 16.

Új jelentéstevő az európai felsőoktatás területén: „Az európai felsőoktatás a világban” témakörben Borboly Csaba jelentéstevő szerepet vállalt, jelentkezését a szakbizottság a hétfői ülésén fogadta el. Szerepvállalását az elnök azzal indokolta, hogy Hargita megye több olyan uniós projektben vesz részt, amely kapcsolódik a témához, példának hozta fel a SEEMIG nevű pályázatot, amely a migrációval kapcsolatos stratégiák kidolgozására irányul, és amelyben a szakképzett munkaerő migrációjával is foglalkoznak a partnerek, akiknek a meglátásai segíthetnek a javaslatok kidolgozásában. Egy másik példa Hargita Megye Tanácsának a gyakornoki programja, amely nagy népszerűségnek örvend az egyetemi hallgatók körében, és amelynek nyomán szakemberképző program indítását tervezik.

2. Helyi egyeztetések, 2013. október 3.

Hargita megyében készül a Régiók Bizottsága véleménytervezete: Borboly Csaba előadói szerepvállalása esetében egy olyan véleménytervezet összeállítása a cél, amely tükrözi a székelyföldi felsőoktatás érdekeit, szempontjait is. A megyeelnök ennek érdekében folyamatosan konzultál a helyi egyetemek képviselőivel is a témában: a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem tanáraival, a Kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem tanáraival, illetve Oprea Emilian polgármesterrel, Valentina Stefania Duminica államtitkárral és a Régiók Bizottsága román delegáció tagjaival.

3. Nemzetközi egyeztetések, 2013. október 4.

Székelyföldi felsőoktatási stratégia szükséges: Közmeghallgatáson vett részt október 4-én Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke a Régiók Bizottsága (RB) előadójaként Brüsszelben, Csák László szakértővel együtt. Jelen volt Doru Hobjila, az Oktatás, ifjúság, kultúra és kutatás szakbizottság ügyintézője, valamint több regionális szakértő. A találkozó része annak a konzultációsorozatnak, amelyet a Hargita megyei elnök RB-raportórként folytat „Az európai felsőoktatás a világban” témakörű véleménytervezet összeállítása érdekében. Borboly Csaba vázolta az Európai Bizottság azonos című közleményének lényegét, amelyet az intézmény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett, és célja, hogy hozzájáruljon az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához.

A beszélgetésen elhangzott, hogy régiós szinten lehet készíteni felsőoktatási stratégiát, ennek érdekében Borboly Csaba és Csák László előbb egy megyei stratégia megalkotását javasolta, amihez kezdeményezik egy felsőoktatási egyeztető tanács létrehozását, amely az

egyetemek, diákszervezetek, vállalkozói szervezetek és az önkormányzatok részvételével irányt tudna mutatni. Az oktatási stratégiák készítésénél előre kell vetíteni, hogy mi lesz például a nagymértékű automatizálás hozadéka, illetve hogy milyen szerepük lesz a jövőben azoknak a szakoknak, amelyek közvetlenül nem növelik a versenyképességet, és diplomás munkanélkülieket termelnek ki. Ennek kapcsán a Hargita megyei elnök azt nyilatkozta, hogy például Kovászna és Maros megyének is hasonló stratégiát kellene készítenie, hogy kapcsolódhassanak a Hargita megyeihez.

A regionális szakértőkkel tartott beszélgetésen Borboly Csaba hangsúlyozta az egyetemek regionális szerepét, miszerint nem oktatási programot, hanem térséget kell megcélózni, és létre lehetne hozni egy Advanced Studies Institute-szerű központot, amely a régióba vonzza a tudományosságot. A megyeelnök fontosnak nevezte a regionális tematikájú tananyagokat. Az RB javasolná, hogy lehessen ingyenesen vagy támogatottan nyelvet tanulni más országokban, és Borboly Csaba szerint azt is bele kell foglalni a javaslatba, hogy vegyék figyelembe a kisebbségeket is a felsőoktatási intézmények rangsorolásánál, hiszen az olyan egyetemeken való tanulás alkalmával, amelyek egy nemzeti kisebbség központjában találhatóak, egyszerre két kultúrával is ismerkedhetnek az oda látogató diákok, a kisebbségi egyetem eleve multikulturális környezetet nyújt.

Csák László szerint a megbeszéléseken Borboly Csabával együtt sikeresen képviselték a kisebbségi, helyi egyetemek speciális érdekeit, így ezek a szempontok jó eséllyel beépülnek majd az európai felsőoktatás-politikába.

– A Régiók Bizottsága képviseli a helyi és regionális érdekeket, illetve értékeket Brüsszelben. A riportéri feladat egy téma kapcsán kiemelten fontos, főleg, ha egy olyan térség képviselője kapja a feladatot, ahol alig két évtizedes a felsőoktatás története – nyilatkozta a szakértő.

A javaslatok között szerepel még, hogy a versenyképesség megszerzéséhez támogatást kell nyújtani online kapcsolati rendszerek kiépítésén keresztül, illetve a régiófejlesztés szempontjából fontos lenne, hogy a nagy egyetemek és a kisebb, periférián található egyetemek lépjenek kapcsolatba, ezzel segítve a kisebb egyetemek fejlődését. Olyan rásegítő programra lenne szükségük a kisméretű egyetemeknek, amely segíti a nemzetközisítést, például térségi összefogás, de kiemelt támogatást is kaphatnának azok a kis egyetemek, amelyek a térségből elszármazott világhírű kutatók, szakemberek segítségével szeretnének képzési programokat létrehozni.

Borboly Csaba a konzultáció utáni nyilatkozatában megköszönte a megyei tanács csapatának munkáját, amelynek tagjai munkaidőn kívül is dolgoztak a javaslatokon, valamint azon egyetemi vezetők segítségét, akik személyesen vagy levélben tanácsokkal látták el. A megyeelnök kéri további segítségüket, mert ez közös munka, szükség van a meglátásaikra a riportéri vélemény elkészítéséhez.

4. Az EU soros elnökségét ellátó Litvánia képviselőjével tárgyalt Borboly Csaba, 2013. november 6.

Az Európai Unió soros elnökségét ellátó Litvánia képviselőjével, Milda Špelytė-Letulienė-vel találkozott november 5-én Brüsszelben Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke és Csák László szakértő. A megbeszélés része annak a konzultációsorozatnak, amelyet a Hargita megyei elnök a Régiók Bizottsága előadójaként folytat *Az európai felsőoktatás a világban* című véleménytervezet összeállítása érdekében. Milda Špelytė-Letulienė ismertette a litván álláspontot a felsőoktatásról: fontosnak tartják az európai egyetemi hálózatok kelet-európai hallgatók felé nyitását, az európai felsőoktatás belső rendszerének kiterjesztését, hiszen ez minőségi javulást eredményez. Csák László vázolta a véleménytervezet főbb pontjait, amelyek szerint a kisebb, multikulturális egyetemekre, illetve egyetemi hálózatokra kell fókuszálni, a kisebbségi nyelveknek nagyobb figyelmet kell szentelni, és ebben növelni kell a helyi és regionális önkormányzatok szerepét. A szakértő azt is fontosnak nevezte, hogy az európai diákok mobilitása ne egyirányú legyen, a „tudáscsábítás” kiegyenlítésére is törekedni kell.

Borboly Csaba sikeresnek nevezte a megbeszélést, a legtöbb pontban egyetértettek, ezt az irányt tartják jónak. A megyeelnök köszönetet mondott a Régiók Bizottságának, hogy lehetővé tette ezt a találkozót.

5. Szakbizottsági ülés: Borboly Csaba előtérbe helyezné a kisebbségi nyelven képzést nyújtó egyetemeket, 2013. november 13.

Egyhangúlag elfogadta a Régiók Bizottságának (RB) Oktatás, ifjúság és kutatás (EDUC) szakbizottsága *Az európai felsőoktatás a világban* című véleménytervezetet november 13-i, szerdai ülésén, Brüsszelben. A Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, a bizottság jelentéstevője által előterjesztett dokumentum egyik legfontosabb megállapítása, hogy a soknyelvű és soknemzetiségű Európában kiemelt szerephez kell jutniuk azon felsőoktatási intézményeknek, amelyek valamely kisebbség nyelvén is képzést nyújtanak. Emellett a véleménytervezet prioritásként kezeli a nemzetközisítés feltételeit kevésbé teljesítő felsőoktatási intézmények felzárkóztatását az európai felsőoktatás versenyképességének növelése érdekében.

Borboly Csaba szerint a véleménytervezet elfogadása áttörést jelent, hiszen már többször visszautasították az RB-ben a nemzeti kisebbségekre vonatkozó javaslatait, így ez lehet azon kevés EU-s dokumentumok egyike, amelyben szerepel a nemzeti kisebbségek ügye.

A megyeelnök által felkért szakértő, Csák László szerint a Régiók Bizottságának véleménye, bár nem kötelező érvényű jogszabály, mégis nagyon fontos eredmény.

– A vélemény kapcsán két kérdésben kompromisszumot sikerült elérni a néppárti és a szocialista csoportok között: egyrészt, hogy az európai felsőoktatási rendszerben fontos szerepük van a kisebbségi tannyelvű egyetemeknek, másrészt pedig, hogy a 2014–2020 közötti időszakra javasolja a Régiók Bizottsága, hogy a tagállamok, így Románia is, támogassa

azokat a felsőoktatási beruházásokat, amelyeket a kisebb, regionális egyetemek igényelnek versenyképességük erősítése érdekében – fejtette ki Csák László.

A szakbizottság elnöke, Anton Rombouts gratulált Borboly Csabának, de mint mondta, a dokumentumot még a 2014. januári plenáris ülésen is el kell fogadnia az RB-nek, tehát a csata igen, de a háború még nincs megnyerve, a helyzet azonban kedvező, mivel a szakbizottság egyhangúlag fogadta el a véleménytervezetet, így a plenáris ülés előtt már csak legkevesebb 32 aláírással lehet módosító javaslatokat tenni. Jean Francois Istasse alelnök szintén pozitívan véleményezte a dokumentumot, és elégedettségének adott hangot amiatt, hogy sikerült a módosításokban megegyezni.

Az ülésen felszólalt Dimitrios Kalogeropolous, a Uniós polgárság, kormányzás, intézményi és külügyek (CIVEX) szakbizottság raportőre is, aki kiválónak nevezte az előterjesztett véleménytervezetet, és kifejtette, hogy fontos előfeltétele az európai felsőoktatás nemzetközisítésének, hogy foglalkozzanak ezzel a témával, és bevonzzák az új tehetségeket. Borboly Csaba hozzászólásában fontosnak nevezte a távoktatás biztosítását, hogy az oktatás az anyagilag hátrányos helyzetű diákokhoz is eljusson.

A véleménytervezet eredeti szövegéhez 13 módosító indítványt nyújtott be Jean Francois Istasse, az Európai Szocialista Párt (PES) frakciójának tagja, a szakbizottság alelnöke, amelyek közül négyenél Borboly Csaba újabb módosításokat javasolt, ragaszkodva a regionális és kisebbségi nyelvek megemlékezéséhez, mivel ezek a felsőoktatási intézmények regionális beágyazottságát segítik elő. Továbbá a következőket pontosította: a kohéziós és strukturális politika megtervezésében a tagállamoknak a felsőoktatásra vonatkozó keretprogramjait is figyelembe kell venniük; az RB véleménytervezete nagy hangsúlyt fektet a helyi és regionális önkormányzatok nemzetközisítésben betöltött szerepére; nyomatékosítani kell annak fontosságát, hogy a tagállamok is létrehozzanak támogatási programokat, amelyek hozzájárulnak a felsőoktatás nemzetközisítéséhez. A tervezetben a mobilitás kétirányú jellegének fontosságát hangsúlyozta a raportőr, hiszen a mobilitás mind a kibocsátó, mind pedig a befogadó térség érdekeinek meg kell feleljen, ellenkező esetben migrációs, demográfiai és versenyképességi problémák adódhatnak.

– A jelentéstevői munka újszerű tevékenység számomra, figyelembe véve, hogy egy éve vagyok a Régiók Bizottságának tagja. A szóban forgó dokumentum előzetes tervezetét idén október 17-én küldtük be az EDUC szakbizottságnak, és a véleménytervezet kidolgozását több egyeztetés előzte meg a témában érintett szakértőkkel. Konzultáltam regionális szinten a román felsőoktatási intézmények képviselőinek részvételével, egyeztettem európai uniós intézmények szakértőivel Brüsszelben, az EB felsőoktatási képviselőjével, valamint a litván elnökség oktatási attaséjával – számolt be tevékenységéről Borboly Csaba.

Az elöljáró megköszönte a székelyföldi egyetemek képviselőinek, valamint a Hargita Megye Tanácsánál dolgozó munkatársainak a véleménytervezet összeállításának szakmai megalapozásához nyújtott segítséget, hozzájárulást.

6. Plenáris ülés: Brüsszeli igen Borboly Csaba felsőoktatási véleménytervezetére, 2014. január 30.

A kisebbségi nyelveken képzést nyújtó egyetemek, a sajátos helyzetben lévő régiók segítésére irányuló programok kidolgozásának, a mobilitás kétirányú jellegének fontosságát hangsúlyozta felszólalásában Borboly Csaba Brüsszelben január 30-án, a Régiók Bizottsága (RB) 105. plenáris ülésén. Hargita Megye Tanácsának elnöke az RB raportőreként mutatta be véleménytervezetét *Az európai felsőoktatás a világban* címmel, amelyet egyhangúlag megszavazott a testület. A dokumentum előzetes tervezetét 2013. október 17-én küldték be az oktatásügyekért felelős szakbizottságnak, és november 13-án mutatták be az RB Oktatás, ifjúság és kutatás (EDUC) szakbizottsága ülésén, ahol egyöntetűen megszavazták.

A plenáris ülés kezdetén José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke – egyrészt figyelmeztetve a tagállamokat, másrészt válaszolva Michael Schneider, a Régiók Bizottsága néppárti frakciójának elnökének – elmondta, fontosnak tartja, hogy a tagállamok konzultáljanak a helyi és regionális önkormányzatokkal a partnerségi megállapodás kidolgozása során. A bizottság elnöke jelezte, több panaszt is érkezett már hozzá, és olyan véleménye van az érintett tagállamokról, hogy azt nyilvánosan nem mondaná el, azonban azt kijelentette, a bizottság „figyelmezteti a tagállamokat, hogy vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat”.

Csütörtöki felszólalásában Borboly Csaba elmondta, a véleménytervezet összeállításában előnyt jelentett, hogy többnyelvű régiót képvisel, ahol a kisebbségi tannyelvű felsőoktatás alig néhány évtizedes múlttal rendelkezik. A kidolgozást egyeztetések sorozata előzte meg: regionális konzultáció a román felsőoktatási intézmények képviselőivel, egyeztetés európai uniós intézmények szakértőivel, az Európai Bizottság felsőoktatási biztosával, valamint a litván elnökség oktatási képviselőivel.

– Az Európa 2020 stratégia kiemelt figyelmet fordít a felsőoktatás nemzetközivé tételére, és ennek kapcsán stratégiák kidolgozását ösztönzi. Úgy gondolom, hogy az EU a globális kihívásokra választ adhat a felsőoktatási partnerségeken keresztül, ezek növelhetik a kutatási és oktatási kapacitást, az egyetemek a tudástranszfer ügynökeivé válhatnak – fogalmazott az előadó.

A véleménytervezet javasolja, hogy a tagállamok olyan programokat dolgozzanak ki, amelyek segítik a sajátos helyzetben lévő régiókban a helyi és regionális szintű felsőoktatási intézmények nemzetközibbé válását. Egy ilyen program révén felhívhatnák a figyelmet a mobilitás kétirányú jellegének fontosságára, hogy a kibocsátó és a befogadó térség

érdekeinek megfeleljen. A véleménytervezet kiemeli, hogy a soknyelvű és soknemzetiségű Európában fontos szerep juthat azoknak a felsőoktatási intézményeknek, amelyek egynél több nyelven – beleértve a kisebbségi nyelveket is – nyújtanak képzést. A multikulturális közegekben legalább két európai nyelvvel ismerkedhetnek meg a hallgatók, amely vonzó lehet a külföldi diákok számára. Ezért hangsúlyozza a nyelvi készségek jelentőségét a felsőoktatás nemzetközivé tételére irányuló erőfeszítések szempontjából. A véleménytervezet szerzői ugyanakkor javasolják a helyi és regionális önkormányzatoknak, hogy vállaljanak kezdeményező szerepet, fogadják nyitottsággal a partnerségi megkereséseket.

A Régiók Bizottsága nagy lehetőséget lát abban, hogy az európai felsőoktatási rendszer jó gyakorlatát és rendszerszerű megoldásait a szomszédos országokra és a csatlakozás előtt álló államokra is kiterjessze hiszen – egyebek mellett – így jobban biztosítható az ottani hallgatók mobilitása Európa felé, valamint a tehetségeikért folyó versenyben is javulhatnak Európa esélyei.

A megyeelnök megköszönte a véleménytervezet előkészítésében felkért szakértő, Csák László segítségét (aki a csütörtöki plenáris ülésen is jelen volt), a Régiók Bizottsága és az európai néppárti frakció támogatását, ugyanakkor hangsúlyozta a szocialista frakció kompromisszumkészségét is a kisebbségi nyelvek és vidéki régiók ügyében.

Úgy összegezzet: a tervezet elfogadásának kettős jelentősége van. Felhívja a figyelmet a vidéki régiókban működő egyetemek fontosságára – ilyen például a csíkszeredai Sapientia –, hogy ezen intézmények diákjai is ugyanolyan esélyeket kapjanak, mint a neves egyetem diákjai. Továbbá az Európai Unió intézményeinek figyelmét a nemzeti kisebbségekre irányítja. Hozzátette: azért is fontos a dokumentum elfogadása, mivel korábban is tett javaslatokat a nemzeti kisebbségek és kisebbségi nyelvek viszonylatában, de ez az első javaslat, amelyet egyöntetűen elfogadott a szakbizottság.

– A legfontosabb dolog mégis az, hogy a kis, regionális és kisebbségi egyetemek megkerülhetetlenül és egyértelműen az RB látókörébe kerültek, és ezzel az EU szakpolitikájának részévé váltak. Most a felsőoktatási intézményeken a sor, hogy éljenek a lehetőséggel – fogalmazott Csák László.

7. Konferenciákon való részvétel előadóként, riportóri tevékenység részeként:

A fiatalok foglalkoztatásának aktív támogatásáért szólalt fel Borboly Csaba Strasbourgban, 2014. március 26.

Strasbourgban tartották az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusán belül működő Régiók Kamarája (Chamber of Regions) 26. ülését, amelyen a Régiók Bizottsága megbízásából részt vett Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke. Az elöljárót elkísérte ifjúsági szakértőként Ladó Tihamér Zsolt a Csík Terület Ifjúsági Tanácsa (CSTIT) részéről.

Hargita Megye Tanácsa és a Hargita Megyéért Egyesület pályázatot hirdetett meg ifjúsági és diákszervezetek számára, az erre beküldött munkák alapján választották ki azt a személyt, aki Borboly Csaba megyeelnökkel részt vett március 26-án azon a találkozón, amelynek témája a fiatalok foglalkoztatásának elősegítése volt oktatás és képzések által.

A strasbourgi ülésen Borboly Csaba pozitív példákat mutatott be, és javaslatokat fogalmazott meg a témában. Korábbi jelentése is kiemeli, hogy a soknyelvű és soknemzetiségű Európában fontos szerep juthat azoknak a felsőoktatási intézményeknek, amelyek egynél több nyelven, beleértve a kisebbségi nyelveket is, nyújtanak képzést. A

multikulturális közegekben legalább két európai nyelvvel ismerkedhetnek meg a hallgatók, amely vonzó lehet a külföldi diákok számára. Ezért hangsúlyozza a nyelvi készségek jelentőségét a felsőoktatás nemzetközisítésére irányuló erőfeszítések szempontjából. Kiemelte a kisebbségi kultúra fontosságát, és a regionális egyetemek támogatásának szükségességét.

Ismertette azokat a Hargita megyei kezdeményezéseket, amelyek a fiatalok foglalkoztatását érintik. Bemutatta a Hargita megyei kalaka gyerekeinkért elnevezésű akciót (<http://kalaka.hargitamegye.ro/>), amelynek során tanintézetekben közmunka eredményeként biztosítottak megfelelő körülményeket. Beszélt Hargita Megye Tanácsa azon kezdeményezéséről, amely a gyakorlati szakoktatásra irányul, ezáltal a fiatalok különböző szakmákat tanulhatnak meg. Ez azért fontos, mert országos és megyei szinten is szakemberhiány van. Mint mondta, a megyei tanács dolgozik azon a programon, amely a tehetséges fiatalok itthon tartására, az elvándorlás csökkentésére irányul. A pályakezdő orvosoknak lakást biztosítanak (<http://www.hargitamegye.ro/hirek/kozeleti-hirek/ujabb-negy-szolgalati-lakast-adtak-at-szakorvosoknak-csikszeredaban.html>), nyitottak az együttműködésre azokkal a fiatalokkal, akik külföldön szerzett tapasztalataikat itthon akarják kamatoztatni.

Kiemelte, hogy 2015-ben Kolozsvár lesz Európa Ifjúsági Fővárosa. A program keretében az lesz a cél, hogy a fiatalok szerepét erősítsék, és jobban bevonják őket a társadalmi életbe, a szükséges változtatásokba. Borboly Csaba közvetítette a Régiók Bizottsága álláspontját, miszerint helyi szinten kell orvosolni a fiatalok munkanélküliségének problémáját, ezt segítené, ha a forrásokat regionális és helyi szintre osztanák le. Kiemelte a magas színvonalú, elméleti és gyakorlati oktatáson alapuló gyakornoki programok indításának fontosságát ösztöndíjak biztosításával, amihez elengedhetetlen az oktatási intézmények és a vállalkozói szféra együttműködése. Olyan stratégiákat kell kidolgozni, amelyekkel támogatják a fiatalok kezdő vállalkozásait (start up). Hatékony munkaerő-elhelyező szolgáltatásra van szükség, ami

kapcsolatot teremt az oktatási intézmények, a vállalkozói szféra és a civilszervezetek között, ezáltal elősegíti a fiatalok elhelyezkedését a munkaerőpiacon. Fontos azoknak az online felületeknek a létrehozása, amelyek a fiatalok képzésére irányulnak, és elérhető mindenki számára anyagi és szociális helyzettől függetlenül.

A kérdés összetett, amelynek megoldása nem egyszerű, összegzett az előadó. A fiatalok munkanélküliségének csökkentésében jelentős szerepük lehet a helyi, regionális, országos és európai intézményeknek a fiatalok képzésének, a munkahelyteremtés ösztönzésével, a fiatal vállalkozókat támogató programok kidolgozásával. A fiatalok elhelyezkedésének problémája prioritás az EU-ban, és a tagállamok együttesen kell fellépjenek orvoslására – fejtette ki a megyeelnök. Ismertette Ladó Tihamér Zsolt javaslatait: a fiatal tanároknak biztosítsanak egységes bért az Európai Unióban, a vállalkozások pályázhassanak pályakezdők egy-két évi bérének a megtérítésére, továbbá uniós szinten támogassák a cégek és szakiskolák közti partnerségeket.

Borboly Csaba: a fiatalok inaktivitásának ára van, 2014. június 13.

Az ifjúság helyzetéről tárgyaltak a Régiók Bizottsága krakkói konferenciáján: az oktatásban nagyobb szerepet kell kapnia a gyakorlati képzésnek, és a helyi, illetve regionális hatóságoknak támogatniuk kell a frissen végzett fiatalok elhelyezkedését a munkaerőpiacon – ez volt az egyik fő gondolata Borboly Csabának, Hargita

Megye Tanácsa elnökének a Krakkóban június 13-án elmondott beszédében. A lengyelországi városban *Az ifjúság Európája 2014–2020* címmel a Régiók Bizottságának (RB) Oktatás, ifjúság, kultúra és kutatás szakbizottsága, Malopolska Régióval közösen, nemzetközi konferenciát szervezett, és Borboly Csabát is felkérték, vegyen részt, fejtse ki álláspontját, mint a Régiók Bizottságának tagja, az oktatási és képzési rendszerek javításának lehetőségeiről a munkaerő-piaci igények és a fiatalok elvárásai tükrében. Az ülészak felszólalói között volt Władysław Kosiniak-Kamysz, Lengyelország foglalkoztatási és szociálpolitikai minisztere is.

A megyeelnök fontosnak tartja, hogy a helyi ifjúsági szervezetek is hallassák hangjukat Európában, főleg azokban az oktatási és továbbképzési kérdésekben, amelyek kulcsfontosságúak a fiatalok foglalkoztatásának javításában, és amelyek megoldása helyi és regionális szinten lehetséges. Éppen ezért Borboly Csaba még idén áprilisban felhívást intézett Hargita megyei ifjúsági szervezetekhez, hogy jelöljenek ki egy személyt, aki elképzeléseit, javaslatait figyelembe veszi és bemutatja előadásában. A pályázatot beküldők közül Bartalis Orsolya, a Madéfalvi Ifjúsági Kezdeményezés tagja vehetett részt a krakkói konferencián.

A Hargita megyei elöljáró beszédében azt a kérdést vetette fel, hogy megfelelnek-e oktatási és képzési rendszereink a fiatalok szükségleteinek és elvárásainak. Vázolta a jelenlegi európai helyzetet, miszerint 2014 elején több mint 5,5 millió fiatal munkanélkülit regisztráltak az EU 28 tagországában. „Nyilvánvaló, hogy nagyobb erőfeszítésre van szükség az európai fiatalok életszínvonalának növelése és az ehhez kapcsolódó szakpolitikák fejlesztése terén. Az álláskeresők mintegy 30 százaléka alacsonyán képzett, többségük gazdaságilag kevésbé fejlett régiókból származik, és többnyire pályakezdő. Az ifjúság inaktivitásának ára van, nem is kevés; ugyanakkor a nem keresők miatt jelentős az adóbevétel-kiesés, növekednek a munkaerő-toborzással, képzésekkel kapcsolatos kiadások. Továbbá ennek árát megfizetik a fiatalok, akik az inaktivitás miatt nem találnak állást, ebből kifolyólag nem jutnak jövedelemhez, nem tudnak megtakarítani, mi több, a szüleik megtakarításának egy részét is felélik. Hosszú távon kevesebb lehetőségük nyílik az elhelyezkedésre, romlik az önbecsülésük, elmarad az otthonteremtés és a családalapítás. A középiskolások körében nő a bizonytalanság, a reménytelenség és a passzivitás a jövőjükkel kapcsolatban” – sorolta Borboly Csaba.

Az elöljáró ajánlásokat fogalmazott meg az EDUC szakbizottságnak és más érdekelt intézményeknek, figyelembe véve Bartalis Orsolya meglátásait is, aki bírálta az oktatásban alkalmazott vizsga- és felvételi rendszert, valamint kifogásolta az elméleti és gyakorlati képzés közti egyensúly hiányát. A Madéfalvi Ifjúsági Kezdeményezés képviselője az oktatási rendszer teljes átalakításában, a gyakorlati képzések arányának növelésében és az oktatók jobb motiválásában látja a megoldást.

Borboly Csaba beszédében azt is elmondta, hogy a piaci, gazdasági felmérések segítségével előrevetíthető, a jövőben milyen szakmákra lesz szükség, ennek fényében lehet összeállítani érthető és elérhető szakokat, amelyek releváns információkkal segítenek a pályaválasztásban. Borboly Csaba szerint a fiatalok segítésének egy másik lehetősége a tanintézetek fokozottabb bevonása a gazdasági életbe oly módon, hogy a gazdasági szereplőkkel együttműködve különböző, a szakterületeknek megfelelő munkát vállaljanak el, amelyeket a diákok végeznek. Ezáltal nemcsak az intézmény saját bevétele növekszik, hanem a munka elvégzésén dolgozó diákok is jövedelemre tesznek szert, ugyanakkor a szakterületüknek megfelelően „élesben” is kipróbálhatják magukat, és nemcsak tanulnak, hanem egyúttal pénzt is keresnek. A megyeelnök szerint a fiatalok foglalkoztatási kezdeményezésére szánt források jelentős részét a helyi és regionális önkormányzatoknak kellene leosztani, ezáltal a helyi igényeknek megfelelő, fiatalokra fókuszáló intézkedéseket finanszírozni tudnák. A maximális hatás eléréséhez a helyi és regionális önkormányzatok, munkaerő-elhelyező ügynökségek és az oktatási intézmények együttműködésére van szükség.

„Természetesen nagyon sok kivétel és jó gyakorlat van arra vonatkozóan, hogyan lehet a fiatalok érdekeit képviselni, ezek az intézmények és programok elismertek. Ennek ellenére az a tendencia látható, hogy a politikai szervezetek és intézmények támogatása elsősorban saját szavazóbázisuk felé irányul, a fiatal korosztály pedig nem tartozik köztudottan az aktív

szavazók körébe. Ezért kell a fiataloknak most jobban kiállniuk a céljaikért, mint valaha, és nekünk támogatnunk kell őket” – jelentette ki Borboly Csaba.

Hargita Megye Tanácsa már régóta keresi a megoldást a fenti problémákra, például arra, hogy az oktatást a piaci igények szerint alakítsák, erősítsék a szakoktatást. Munkatársai vállalkozókkal konzultáltak arról, milyen szakemberekre lenne szükségük, és őket hogyan lehet megfelelően képezni. Felmerült ugyanakkor egy civilszervezet formájában létrejövő székelyföldi szakképzési klaszter létrehozásának ötlete is, amelynek segítségével felnőttképzést indítanának a régióban, illetve feltérképeznék, milyen beruházásokra lenne szükség Hargita megyében, ehhez tangazdaságokat és minta-feldolgozóállomásokat kellene létesíteni. A megyei tanács segíteni szeretne fiatal családoknak az otthonteremtésben, az egyik elképzelés szerint a vidéki önkormányzatok nem használt földterületeket adnák ki használatba fiatal családoknak. Emellett ösztöndíj- és gyakornokprogramokat hirdetnek, és az utóbbiakat szeretnék a helyi közigazgatási intézményekre is kiterjeszteni. Az otthon- és munkahelyteremtés támogatásának másik formája, hogy Hargita Megye Tanácsa szolgálati lakásokat épített fiatal szakorvosoknak, ezáltal a megyébe vonzva vagy itt maradásra ösztönözve őket.

**Egész életen át tartó tanulás témájában rendezett konferencia, Isztambul, Törökország:
2014. november 11.**

A Székely termék mozgalomnak része a felnőttképzés: a Hargita megyei felnőttképzést ismertette hozzászólásában Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, a Régiók Bizottsága képviseletében, azon a kerekasztal-beszélgetésen, amelyet november 11-én tartottak Isztambulban, a Régiók és területek európai egyeteme az egész életen át tartó tanulásért keretében, az Európai Régiók Közgyűlése (AER) és az Európai Régiók Alapítvány a Kutatásért, Oktatásért és Képzésért (FREREF) szervezésében. A székelyföldi felnőttoktatás tapasztalatainak bemutatásában a megyeelnök a Soros Oktatási Központ és a csíkszeredai Sapientia EMTE vezetőinek véleményét és meglátásait is felhasználta.

– A Székely termék mozgalom által, ezen belül felnőttképzések szervezésével Hargita Megye Tanácsa kistermelők százait segítette, hogy vállalkozóvá váljanak, és hagyományos termékeikkel versenyképesek legyenek a helyi és regionális piacon. Tapasztalataink szerint a felnőttképzés valódi változást hozhat, ha a lokális igényekhez igazítjuk, és figyelembe vesszük a térségi adottságokat – vázolta a megyeelnök.

Borboly Csaba szerint eredménytelen, nem hatékony az országos szinten szervezett felnőttképzés, ezért helyi szinten kell azt szervezni a helyi szereplők nagyobb mértékű bevonásával. A Régiók Bizottsága támogatja az életen át tartó tanulás elvét, mivel az elősegíti a mobilitást, a gazdasági fejlődést, és hozzájárul az életminőség javulásához – tette hozzá az elöljáró.

III: b Erőforrás-hatékony lehetőségek az építőiparban

1. ENVE szakbizottsági ülés: Uniós szintre kerül a modern székely házak kérdése, 2014. június 19.

A fenntartható épületek témakörében készít jelentést az elkövetkező időszakban Borboly Csaba, miután riportörnek választották a Régiók Bizottságában (RB), a Környezetvédelem, éghajlatváltozás és energiaügy (ENVE) szakbizottság június 19-i, brüsszeli ülésén. Hargita Megye Tanácsának elnöke 2012 óta tagja az RB-nek, és a környezetvédelmi testület mellett tagja Oktatás, ifjúság és kutatás (EDUC) szakbizottságnak is. A megyeelnök a jelentését 2014 végén a szakbizottságban, majd ha ott elfogadják, 2015 elején a plenáris ülésen mutatja be.

A fenntartható épületekre vonatkozó európai bizottsági kezdeményezés általános célkitűzése, hogy csökkentse az épületek környezetre gyakorolt hatását az erőforrás-hatékonyság javításával, így növelve az építkezési vállalkozások közötti versenyképességet. Ennek érdekében javítani kell az erőforrás-felhasználással kapcsolatos általános tudást, az épületekkel kapcsolatos környezeti hatásokra fel kell hívni a lakosság figyelmét, továbbá tudatosító kampányokat kell szervezni és növelni a keresletet a környezetbarát épületekre a magánszférában, a tervezők körében és közintézményekben.

Borboly Csaba a jelentésében, mint nyilatkozta, szem előtt tartja a Hargita megyei érdekeket, így a megyei tanács Modern székely ház projektjét, az energiagazdálkodási ügynökség által kidolgozott csíkszeredai energiastratégiát, s nagy hangsúlyost fektet az újrahasznosítható energiák kérdésére a Hargita Megye Tanácsa Építsünk biztos jövőt! című gazdaságfejlesztési stratégiája alapján. Az ennek alapján készülő véleménytervezetben ezeket az irányvonalakat fogják követni, mondta el a megyeelnök.

2. Helyi konzultáció: Borboly Csaba fenntartható épületek témakörében készülő jelentését vitatták meg, 2014. augusztus 27.

A fenntartható épületekről szóló, a Régiók Bizottságában (RB) készülő véleménytervezetet vitatták meg a csíkszeredai megyeházán augusztus 27-én Borboly Csaba kezdeményezésére. Mint azt hírül adtuk, Hargita Megye Tanácsa elnökét riportörnek választották a testület Környezetvédelem, éghajlatváltozás és energiaügy (ENVE) szakbizottságának 2014.

június 19-i, brüsszeli ülésén. A szerdai megbeszélésre a megyei urbanisztikai bizottság tagjait hívták meg, továbbá jelen volt Borboly Csaba, Csák László, az általa felkért szakértő és Incze Csongor, a megyei tanács alelnöke is.

A fenntartható épületekre vonatkozó európai bizottsági kezdeményezés általános célkitűzése, hogy csökkentse az épületek környezetre gyakorolt hatását az erőforrás-hatékonyság javításával. Ennek érdekében javítani kell az erőforrás-felhasználással kapcsolatos általános tudást, az épületekkel kapcsolatos környezeti hatásokra fel kell hívni a lakosság figyelmét, továbbá tudatosító kampányokat kell szervezni és növelni a keresletet a környezetbarát épületekre a magánszférában, a tervezők körében és közintézményekben.

A találkozón Borboly Csaba ismertette a jelentéstevők tevékenységét és a dokumentum elkészítésének folyamatát. Szerinte azért fontos, hogy ebben a témában jelentést készíthet, mert Hargita megye építőiparát, faluképvédelmét nagyban befolyásolhatják a dokumentum nyomán születő jogszabályi változások, és érintheti a Modern székely ház programot is.

– Elképzeléseink jó része megegyezik az Európai Bizottság véleményével, de a jelentéssel erősíthetjük hangunkat az Unióban. Persze a jelentéstevőnek figyelembe kell vennie más tagországok véleményét is – mondta az előljáró.

Csák László kifejtette, hogy az építészetben, építőiparban új megközelítésmód, európai szemléletváltás tapasztalható, és ez a szabályozások szintjén is egyre inkább látszik, ami a fenntartható épületeket, azok költség- és energiahatékonyságát illeti. Mindez óriási lendületet adhat az építőiparnak, és az új, közösségi szintű szabályozásnak a fakitermelésre, illetve fafeldolgozásra alapozó térségek lehetnek a fő nyertesei, így erre a változásra a Hargita megyei építőknek, építőanyag-gyártóknak is fel kell készülniük, mert nagy lehetőség áll előttük. Csák László arra hívta fel a figyelmet, hogy abszurd építmények – például kocka alakú faházak – is készülhetnek, ha csak a fenntarthatóságot veszik figyelembe a kritériumrendszerben, míg az urbanisztikai, esztétikai szempontokat nem.

Ugyanerre figyelmeztetett Bogos Ernő építész is, aki javasolta, hogy foglalják bele a véleménytervezetbe a pár évvel ezelőtt elkészített székelyföldi faluképvédelmi chartát, továbbá az európai uniós pályázatok elbírálásába mindig vonjanak be egy építész. Ugyanakkor fontosnak nevezte az oktatást, mint kifejtette, szorgalmazzák építészeti kar létrehozását a Sapientia egyetemen, amelynek keretében egy kutatóközpont specifikusan a faépítészettel foglalkozna. Emellett felvilágosító jellegű közép- és szakiskolai oktatásra is szükség van ebben a témakörben.

Incze Csongor alelnök szerint az építkezés az urbanisztikai szakvélemény figyelembevételével többletköltséget jelent, amit támogatással, az önrész csökkentésével, illetve többéves adókedvezménnyel kellene kompenzálni.

Fülöp Otília főépítész szerint a székelyföldi faluképvédelem számára nagy lehetőséget jelent az építkezésekre vonatkozó uniós szintű szabályozások változása, ugyanakkor figyelmet kell fordítani arra, hogy az energiahatékonyság szempontjai szerint készült épület milyen hatással van az emberi szervezetre (például ha rossz levegőjű, alaposan szigetelt iskolában tanulnak a diákok, az negatív hatással lehet a teljesítményükre).

3. Helyi konzultáció: Építészekkel konzultált Borboly Csaba a Régiók Bizottságának készülő jelentéséről, 2014. szeptember 2.

Az urbanisztikai bizottság után Hargita megyei építészekkel is konzultált a fenntartható épületekről Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, aki a Régiók Bizottsága (RB) riportőreként véleménytervezetet készít a fenti témakörben. A szeptember elseji, hétfői csíkszeredai megbeszélésen a megyeelnök elmondta, hogy a jelentés figyelembevételével készülő európai uniós szabályozás értelemszerűen a bukaresti döntéshozókra is hatni fog, és a dokumentumot úgy kell megfogalmazni, hogy az erdélyi, székelyföldi és a nyugati tagállamok érdekei egyaránt érvényesülhessenek. A riportőr Bukarestben is egyeztetni kíván az érintett szaktárcákkal és országos szakmai szervezetekkel.

A szakemberek részéről elhangzott, hogy a fenntartható épületek témáját össze kell hangolni a fenntartható erdő- és környezeti gazdálkodással, a hagyományos tudás megőrzését, alkalmazását kell szorgalmazni, beleértve a fából való építkezést és a faluképvédelmi program alapelveit. Hangsúlyozták, hogy mind a falut, mind a várost érteni kell gazdasági és szociális szempontból is, hiszen más az élettér és a környezet, éppen ezért eltérőek az építkezési szokások is: a falvakban a birtoknak szerves részét képezi a kert és az erdő is, nemcsak a ház, így másképp használják az erőforrásokat, mint a városban. Éppen ezért a jelenlévők egyebek mellett azt is hangsúlyozták, hogy az uniós szabályozásban fontos a régióként eltérő hagyományok, tudások figyelembevétele.

Szó esett még a bontásból származó építőanyag felhasználásáról és arról, hogy a jelenlegi tűzvédelmi szabályozás ellehetlenítheti középületek fából készítését, valamint hogy a fenntartható épületek kapcsán fontos a helyi értékek megőrzése, helyi alapanyagok felhasználása.

4. Helyi konzultáció: A tanintézetek nem megfelelő szellőzése miatt sok a beteg gyerek, 2014. szeptember 19.

Épületgépészekkel konzultált szeptember 19-én, pénteken Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, aki a Régiók Bizottsága (RB) riportőreként konzultációsorozatot folytat fenntartható épületekről szóló jelentéséhez. A megyeelnököt az RB Környezetvédelem, éghajlatváltozás és energiaügy (ENVE) szakbizottságának 2014. június 19-i, brüsszeli ülésén választották jelentéstevőnek.

Borboly Csaba szerint a megbeszéléssorozat lényege, hogy beleszólhatunk a fenti témakörben meghozandó európai uniós döntésbe, persze a többi tagállam érdekeit is figyelembe kell venni, és össze kell hangolni azokat a hazaiakkal.

– Az RB ereje egyre nő, úgymond a felsőháza lesz az Európai Uniónak, ezért fontos, hogy a véleménytervezetek megalkotásakor hallassuk térségünk hangját is, megjelenítsük érdekeit. Így „hazaüzenő”, itthon is alkalmazható intézkedéseket szorgalmazunk. Pazarlóak, átgondolatlanok nálunk az építkezések, de Hargita Megye Tanácsa számos, egymást erősítő programmal próbál ezen változtatni, ilyen például a faluképvédelmi vagy a Modern Székely

Ház program, továbbá készül a megyei rendezési terv. A fafeldolgozás, erdőgazdálkodás terén szintén bele akarunk szólni az uniós szabályozásba, ezt pedig a fenntartható épületek kapcsán is megtehetjük – mondta el a megyeelnök.

A megbeszélésen jelen volt Csák László is, a Borboly Csaba által felkért szakértő. Felmerült a felújított, hőszigetelt középületek kapcsán egy eléggé jelentős probléma, mégpedig a szellőztetés hiánya vagy nem megfelelő megoldása, ami miatt sok a beteg gyermek az óvodákban és iskolákban, és a felnőttek teljesítményére is negatívan hat a munkahelyeken. A szellőztetés szempontjait szigorúan figyelembe kellene venniük a polgármesteri hivataloknak az épületfelújítási vagy -építési tervek esetében, hangzott el, amit cikkelybe kell foglalni a véleménytervezetben, ráadásul a megfelelő szellőztetéssel hőenergiát lehet megspórolni. Emellett a szellőztetőrendszerek esetében az épületgépészeknek együtt kell működniük a műépítészekkel.

A jelenlévők felmérést szorgalmaztak arra vonatkozóan, mekkora a fakitermelési kapacitás, mert szerintük ezt figyelembe véve kellene kialakítani a távhőrendszereket. Az a jelenség, hogy feldolgozatlanul adják el a fát a székelyföldiek, negatív hatással van az energiahatékony épületek, lakások kialakítására, hiszen ezek elkészítése helyi anyagból kisebb költségekkel járna. Szóba került még, hogy vidékünkön is nagy mennyiségben lehetne gypjúval épületet szigetelni, de valamilyen okból ez itt nem honosodott meg, ellentétben például az írekkal. Egy másik probléma az az elterjedt gyakorlat, hogy az irodákat külön-külön légkondicionáló berendezéssel látják el, holott megfelelő árnyékolással ezt ki lehetne váltani.

5. Nemzetközi konzultáció: Brüsszelben folytatta riportéri konzultációsorozatát Borboly Csaba, 2014. Szeptember 22.

A Régiók Bizottságának (RB) riportéreként, a fenntartható épületek témájával Brüsszelben folytatta konzultációsorozatát Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke szeptember 22-én, hétfőn. Az Unió konzultatív testületének, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EESC), valamint az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságának (ENV) és Vállalkozáspolitikai és Ipar Főigazgatóságának (ENTR) tagjaival folytatott megbeszélésen az előljáró az általa felkért szakértővel, Csák Lászlóval vett részt. Borboly Csaba a helyi tudás alkalmazásának, illetve a helyi anyagok felhasználásának fontosságára hívta fel a figyelmet, és azt szorgalmazta, hogy a fenntartható épületekre vonatkozó szabályozás erre ösztönözze az építőket, mivel az költséghatékonyabb, és a helyi anyagfelhasználás környezetre kifejtett hatása is kisebb lehet. Mindez egybecseng Hargita Megye Tanácsa faluképvédelmi és Modern Székely Ház programjával, amelyek szintén a helyi anyagok felhasználását célozzák.

A megyeelnök korábban is hangsúlyozta, hogy a különböző régiók sajátosságait figyelembe véve kell egységes uniós szabályozásokat hozni, és az ilyen konzultációk hasznosak hazai szempontból, mert lehetőség van hallatni a székelyföldiek hangját, felhívni a figyelmet a térségre. Borboly Csaba mindkét megbeszélésen ismertette az Európai Bizottság ebben a témában kiadott közleményét, amely szerint szükség van arra, hogy egységes rendszerben foglalják össze az építőipar fenntarthatóságával kapcsolatos különböző szempontokat. Mindkét testület képviselői lényegében egyetértettek a riportőr felvetéseivel.

6. Szakbizottsági ülés: a jelentéstervezet munkadokumentumának tárgyalása és konferencia, 2014. október 16-17.

Borboly Csaba a régi építőanyagok újrahasznosítását szorgalmazza uniós szinten

A fenntartható épületek témájában szólalt fel Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke a Régiók Bizottsága (RB) riportőreként a Környezetvédelem, éghajlatváltozás és energiaügy (ENVE) szakbizottság ülésén, amelyet október 16–17-én tartanak Bolognában. A megyeelnök, aki a fent említett kérdéskörben készít jelentést, azt szorgalmazta, hogy világos, egyértelmű szabályozás legyen európai uniós szinten ezen a területen. Kiemelt prioritás kell hogy legyen a tudástranszfer, továbbá nagy hangsúlyt kell fektetni a képzésre, a kutatásra és a fejlesztésre a fenntartható épületek vonatkozásában is. Figyelembe kell venni a területhasználatban beállt változásokat, bátorítani kell a hagyományos építkezési technikák alkalmazását, illetve anyagok felhasználását, valamint a régi építőanyagok újrahasznosítását, mert ezek a módszerek még rengeteg lehetőséget rejtenek magukban, ugyanakkor környezetkímélők, hatékonyak – sorolta Borboly Csaba, aki szerint biztató, hogy az Európai Unió lobbistáinak és szakértőinek véleménye alapján is figyelmet kell fordítani a térségek hagyományos építészetére, valamint a helyi építőanyagok felhasználására, ami jó hír Hargita Megye Tanácsa faluképvédelmi és Modern Székely Ház programja szempontjából.

– A helyi építőanyagok használata kisebb költségekkel jár, mivel nem kell nagy távolságokból szállítani, ezért öröndetes látni azt a folyamatot, hogy az Unió egyre inkább ezek használatát szorgalmazza – nyilatkozta a megyeelnök. Hozzátette: ez a folyamat helyi munkahelyeket jelent, és előnybe hozhatja a kis helyi vállalkozásokat a multinacionális cégekkel szemben.

7. Nemzetközi konzultáció: Minél több költséghatékony és egészséges lakást!, 2014. október 24.

A fenntartható épületek témában folyó konzultációsorozatát Brüsszelben folytatta Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, aki a Régiók Bizottsága (RB) riportőreként, október 23-án a témakörben érintett európai uniós intézmények, érdekvédelmi szervezetek, szakhatóságok és európai régiók képviselőivel egyeztetett a Régiók Bizottsága székhelyén. Az előljáró szerint a hagyományos módszerekből rengeteget lehet tanulni, és az építkezéseket a helyi viszonyok, helyi tájjelleg szerint kell véghezvinni, a helyben elérhető építőanyagokból. A térségre jellemző hagyományos építkezésre kell fektetni a hangsúlyt, hogy korszerű,

kényelmes, ugyanakkor tájba illő házak készüljenek. Mindez a hagyományos falukép megőrzését szolgálja, hiszen nem elég beszélni Székelyföld szépségeiről, hanem meg is kell azt őrizni, illetve jó irányba alakítani – tette hozzá Borboly Csaba. Hargita Megye Tanácsának elnöke jó gyakorlatként bemutatta a faluképvédelmi programot,

amelyet 2009-ben indított el az általa vezetett intézmény a székely települések értékeinek számbavételére, a hagyományos falukép megőrzésére, a rombolások megállítására. Ennek keretében szakemberek végeznek felméréseket, kiadványok készültek el, illetve modern székely ház és ravatalozó modellek, amelyek igénybe vételével anyagiakat is spórolnak az érdeklődők, hiszen kész terveket kapnak a megyei tanácstól.

– Jelen pillanatban kiegyensúlyozatlan regionális rendszerünk van, és ha az Európai Bizottság be szeretné vezetni az erőforrás-hatékonyság szerinti osztályozást, akkor igen indokolt lenne egy terv elkészítése a kevésbé fejlett, kevesebbet termelő régiók és a fejlettebb térségek közti egyensúly megteremtésére. A fenntarthatóság nemcsak környezetvédelmi és gazdasági kérdés, hanem szociális is. Ennek értelmében tehát költséghatékony és egészséges lakásokra van szükségünk, valamint komfortos középületekre, köztük iskolákra, szociális központokra, kórházakra – hangsúlyozta Borboly Csaba.

8. Nemzetközi konzultáció és konferencia: Zöld épületekkel kapcsolatos beruházások és beszerzések, 2014. november 20.

Borboly Csaba november 20-án Brüsszelben részt vett az Európai Bizottság “Zöld épületekkel kapcsolatos beruházások és beszerzések – a fenntarthatósági adatok EU-s megközelítése” című konferenciáján. A megyei tanács elnöke a konferencián képviselte a Régiók Bizottságának azon véleményét, miszerint az épületek fenntarthatósága kapcsán kiemelten fontos szerepet kell kapjanak az emberek, azaz az épületeket használók szempontjai, mint pl. az épület-komfort, valamint a szociális és építészeti kérdések. Ezen kívül hangsúlyozta, hogy a Régiók Bizottságának készülő véleménye szerint, a helyi és regionális önkormányzatok megkerülhetetlen szereplők ezen a szakpolitikai területen.

A raportóri tevékenységet segítő szakértő, dr. Csák László, és Jens Zvirgzdgrauds, a Régiók Bizottságának munkatársa társaságában egyeztetést folytatott Eduardas Kazakevicius-szal, aki az Európai Bizottság Klímaváltozás Főigazgatóságán belül a fenntartható épületek témakörével és energiahatékonysággal foglalkozik. Kazakevicius egyetértett azzal, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak fontos szerepük van az erőforrás-hatékonyság növelésében, ugyanakkor kiemelte, hogy a helyi alapanyagokból – mint amilyen a fa, vagy a kő – való építkezés jóval fenntarthatóbbnak tekinthető, mint a ma általánossá váló építőipari divatok, a nagy energiát és sok szállítási költséget igénylő építőanyagok és technológiák.

9. Konferencia: Kulcsszerepet kap a hagyományos technológia a fenntartható építkezésben, 2014. november 26.

Az erőforrások hatékony felhasználásáról az építkezésben témakörben tartottak konferenciát az észak-olaszországi Rakvere városában november 26-án, szerdán, ahol a Régiók Bizottságának (RB) képviselőjében és riportőréként részt vett Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke. A jelentéstevő az RB álláspontján kívül a Hargita megyei jó példákat is bemutatta.

Az építőipart egy rendszerbe kell integrálni, ez a fenntarthatóság egyik legfontosabb szempontja, áll a bizottság és Borboly Csaba állásfoglalásában. A környezeti hatások csökkentésében kulcsszerepet játszhatnak a helyi és a megyei hatóságok, az ő felelősségük az ökológiai és a gazdasági változások követése, a jó gyakorlatok egymással való megosztása. A hagyományos technológiák és alapanyagok felhasználása – mint a hozzáférhető és megmunkálható faanyag – nagy lehetőséget jelent az európai építkezési szektornak. Ehhez tudásátadásra és együttműködésre van szükség, ismertette Hargita Megye Tanácsának elnöke.

Borboly Csaba az RB álláspontja mellett bemutatta a Hargita megyei jó példákat, amelyek a fenntartható erdő- és környezetgazdálkodást célozzák meg, a hagyományos építkezés és a falukép megőrzésére törekedve. Hargita Megye Tanácsa saját programja révén támogatja modern székely házak építését, 2009-ben indította el a faluképvédelmi programot (<http://www.epitetorokseg.ro/falukepvedelem/>), amely a székely települések értékeinek számbavételére, a hagyományos falukép megőrzésére, a rombolások megállítására szolgál.

Fontos, hogy tanácskozzanak a témában, megosszák a jó tapasztalatokat. A helyi és a regionális hatóságok dolgozzanak ki terveket a települések hagyományos arculatának megőrzésére. A kormány ruházzon át több hatáskört ebben a kérdésben a helyi hatóságokra. Az Európai Unió hozzon olyan intézkedéseket, amelyek ösztönzik a hagyományos építkezést a köz- és a magánépületek esetében egyaránt. Ez a kulcsa a fenntartható építkezésnek, összegezte beszédében Borboly Csaba.

10. Szakbizottsági ülés: Rossz hír a székelyföldi erdőkre ácsingózó multiknak, 2014. december 11.

Megszavazta december 11-i, brüsszeli ülésén a Régiók Bizottságának (RB) Környezetvédelem, éghajlatváltozás és energiaügy szakbizottsága Borboly Csaba, Hargita Megye elnökének jelentéstervezetét, amely az *Erőforrás-hatékony lehetőségek az építőiparban* címet viseli. A fenntartható épületekre vonatkozó európai bizottsági

kezdeményezés általános célkitűzése, hogy csökkentse az épületek környezetre gyakorolt hatását az erőforrás-hatékonyság javításával. A jelentés felhívja a figyelmet a Hargita megyei helyi hagyományos építészeten alapuló programokra, amelyek új technológiákat és megközelítésmódokat tárnak fel, továbbá hangsúlyozza a hagyományos és megújuló építkezési anyagok, különösen a fa felhasználásában rejlő lehetőségeket.

Borboly Csaba a szavazást megelőzően elmondott beszédében kiemelte, hogy a helyi és regionális közintézményeknek nemcsak beruházóként, hanem az épületek fenntartóiként is felelősségük van a folyamatban. A bontásból származó építőanyagok más célú felhasználását is példaként hozta fel a megyeelnök, amit Hargita megyében már alkalmaznak.

– Nagy sikernek könyvelhető el, hogy sikerült számunkra két fajsúlyos témakört elfogadtatni: a hagyományos, fából való építkezést, ami a fa helyi feldolgozását támogatja, valamint a faluképvédelemre irányuló kitételeket, úgyhogy rossz hírem van azon multinacionális cégek számára, amelyek az erdeinket becsomagolva el szeretnék vinni. A hagyományos építészeti módszerek, jellegzetességek megőrzése elengedhetetlen, hogy a történelmi örökségünk ne váljék a brüsszeli bürokrácia áldozatává. Emellett a német kollégák határozottan kiálltak, hiszen szerintük is értéket képviselnek egy térségnek a történelmi jellegzetességei, egy adott közösség történelmének, nyelvének sajátosságait óvni kell, és nem lehet egységesen kezelni uniós direktívákkal – nyilatkozta az ülést követően Borboly Csaba megköszönve a segítséget mindazoknak, akik a jelentés előkészítéséhez hozzájárultak, illetve támogatták azt.

A szakbizottság nyugat-európai szocialista, liberális és euroszeptikus tagjai nem támogatták a tervezet azon pontját, amely kompenzációs mechanizmusokat javasol a kevésbé fejlett régiók felzárkóztatása érdekében tekintve, hogy az EU-közlemény irányelve szerint az építkezés költségének az épület teljes életciklusának részkielcségeit is tartalmaznia kell. Ugyanakkor az európai néppárti frakció egyértelműen e javaslat mellett állt.

– Tulajdonképpen ez arról szól, hogy a volt kommunista blokk országai az előző rendszerben készült középületei miatt pluszforrásokat kapjanak, ezt nem támogatták a nyugati szocialisták, liberálisok és szkeptikusok. Van még két hónap az arról való meggyőzésükre, hogy ez lényegi kérdés. Értetlenül állok álláspontjukkal szemben, mert ha az érvényesül, az negatívan érintheti például a szociális lakások építését – magyarázta a megyeelnök. Hozzátette: a jelentés általa szorgalmazott pontjainak többségét elfogadták, de a többiért is harcolni fog, megkeresve az összes volt szocialista ország régiók bizottsági tagját, pártállástól függetlenül, hogy, mint fogalmazott, kapjanak több pénzt a kelet-közép-európai tagállamok, hiszen önhibájukon kívül voltak a kommunista blokk tagjai.

Csák László, a Borboly Csaba által felkért szakértő szerint kiemelten fontos, hogy ne az épületeket vizsgáljuk önmagukban, hanem a közösségeket, amelyek használják, valamint a helyi környezetet, amelybe jól vagy rosszul illeszkednek.

– Ezek a szempontok az igazán fontosak, és a technokrata nézőpontot ki kell egészíteniük – jelentette ki Csák László.

A jelentéstervezet rávilágít a helyi és regionális önkormányzatok által eddig tett erőfeszítésekre, példaként kiemelve a Hargita megyei helyi és hagyományos építkezésben alkalmazott módszereket. Ezek a kezdeményezések kiemelkedőek a fenntarthatóság és az energiahatékony építkezés terén. A dokumentum azt a megjegyzést is tartalmazza, hogy a környezetbarát építőiparból és bontásokból származó építőanyagokhoz kötődő ipari tevékenységek sok munkahelyet teremthetnének, valamint olyan kompenzációs mechanizmust javasol, amely a kevésbé fejlett régiók felzárkóztatását szolgálja.

A jelentésben foglaltak összhangban állnak a Hargita Megye Tanácsa partnerségével lebonyolított CCIC – Összetett kihívások, innovatív városok elnevezésű nemzetközi projekttel, amely által egy regionális megvalósítási terv és egy pilot projekt készül a fenntartható középületekről. A közsféra innovációját célzó projekt regionális megvalósítási terve a középületek energiahatékonyására összpontosít. A faapríték mint helyi üzemanyag felhasználása kedvezően hat a helyi foglalkoztatásra, a többletforrások biztosítására, és feltételezi a térségi együttműködést. A regionális megvalósítási terv irányelvei között szerepelnek például az épületekbe integrált fotovoltaiikus megoldások, a fűtésre és hűtésre alkalmazott passzív napenergia, a helyi építőanyagok prioritása a közbeszerzésben és a tervezésben.

11. Plenáris ülés:

Várhatóan 2015. elején fogják tárgyalni a jelentést plenáris ülésen, a januári további egyeztetések függvényében dől el a pontos időpont.

IV: KOMMUNIKÁCIÓ:

1. **A megyei tanács elnökének honlapján külön aloldalon szerepelnek** a Régiók Bizottságával kapcsolatos információk, ezek három nyelven olvashatóak:

HU: <http://www.borbolycsaba.ro/tevekenyseg/regiok-bizottsaga/>

RO: <http://www.borbolycsaba.ro/ro/activitati/comitetul-regiunilor/>

EN: <http://borbolycsaba.ro/en/committe-of-the-regions/>

Az oldalak a következőképpen vannak strukturálva:

- Fenntartható épületek – Hargita megyében készül a Régiók Bizottságának újabb jelentése: itt megtalálható az összes információ a riportéri munkával kapcsolatban, illetve biztosított a hozzászólási lehetőség is
- Régiók Bizottsága – általános információk
- Hozzászólási lehetőség a Régiók Bizottságának jelentéstervezeteihez
- Elfogadott módosító javaslatok
- Részlegesen elfogadott módosító javaslatok
- Az európai felsőoktatás a világban - Hargita megyében készül a Régiók Bizottságának jelentése
- A fiatalok foglalkoztatásának támogatása az oktatás és képzések által: jó gyakorlatok az európai régiókban
- Hírek
- Hasznos információk

2. **A Régiók Bizottságának román, illetve angol nyelvű hírleveleikben való megjelenés:**

- Bugetul UE: preşedintele Valcărcel evidenţiază eforturile făcute în favoarea coeziunii și a ocupării forţei de muncă în rândul tinerilor, 2013. február 8.
<http://cor.europa.eu/ro/news/Pages/eu-budget-valcarcel-cohesion-employment.aspx>
- Interviu cu reprezentanţii români la Ziua porţilor deschise, 2013. május 6.
<http://cor.europa.eu/ro/news/regional/Pages/interviu-cu-reprezentantii-romani-la-ziua-portilor-deschise.aspx>
- Vienne (Franţa): turism înfloritor, fără Paris și fără munţi. Model pentru Harghita, 2013. október 25.
<http://cor.europa.eu/ro/news/regional/Pages/vienne-model-pentru-harghita.aspx>
- EU telecoms market reform and education on the agenda of EDUC commission, 2013. november 11.

<http://cor.europa.eu/ro/news/Pages/eu-telecoms-market-educ.aspx>

- Borboly Csaba: negocierile între UE și Republica Moldova trebuie susținute, 2013. december 11.
<http://cor.europa.eu/ro/news/regional/Pages/borboly-csaba-negocierile-ue-moldova-sustinute.aspx>
- Robinwood Plus: Proiectul a ajuns la final, activitatea continuă, 2013. december 19.
<http://cor.europa.eu/ro/news/regional/Pages/robinwood-plus.aspx>
- Sistemul de clacă – implementat cu succes în județul Harghita, 2014. január 13.
<http://cor.europa.eu/ro/news/regional/Pages/sistemul-de-claca-harghita.aspx>
- CoR solicită o politică modernizată în domeniul educației, care să aducă beneficii și regiunilor și grupurilor defavorizate, 2014. január 31.
<http://cor.europa.eu/ro/news/Pages/modernised-education-policy.aspx>:
- România – participant activ la Festivalul regiunilor și orașelor Europei, 2014. május 23
http://www.cor.europa.eu/ro/news/regional/Pages/romania-la-festivalul-regiunilor-si-oraselor-europei.aspx?utm_source=Newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Romania-May-2014
- Expoziția proiectului CreArt la Vilnius, Zagreb și în Harghita, 2014. július 11.
http://www.cor.europa.eu/ro/news/regional/Pages/creart-la-Harghita.aspx?utm_source=Newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Romania-July-2014
- Committee of the Regions delegation visits European Environment Agency, 2014. szeptember 3.
- "Resource efficiency opportunities in the building sector" - Stakeholder consultation by Rapporteur Mr BORBOLY Csaba (RO/EPP - ENVE), 2014. október 23.
<http://cor.europa.eu/en/events/Pages/stakeholder-borboly-efficiency-building.aspx>
- European regions call for involvement in sustainable building policies, 2014. december 11.
http://web.cor.europa.eu/epp/News/Pages/14-12-11_Borboly_sustainable-buildings.aspx#.VJAqMnvcgfW
- ENVE Commission to review EU waste reform, 2014. december 11.
<http://cor.europa.eu/en/news/Pages/ENVE-Commission.aspx>

Borboly Csaba

Csíkszereda, 2014. december 17.